

Тема на деня ▶ 4-5

Най-скритият
проектозакон в
държавата

Новини ▶ 6

Европейският съюз поиска
промяна на споразумението
за “Южен поток”

Пазари
BONNIER
pari.bg

Вторник

16 ноември 2010, брой 218 (5029)

USD/BGN: 1.43537

▲ +0.62%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36260

▼ -0.62%

Българска народна банка

Sofix: 344.20

▼ -0.11%

Българска фондова борса

BG40: 110.37

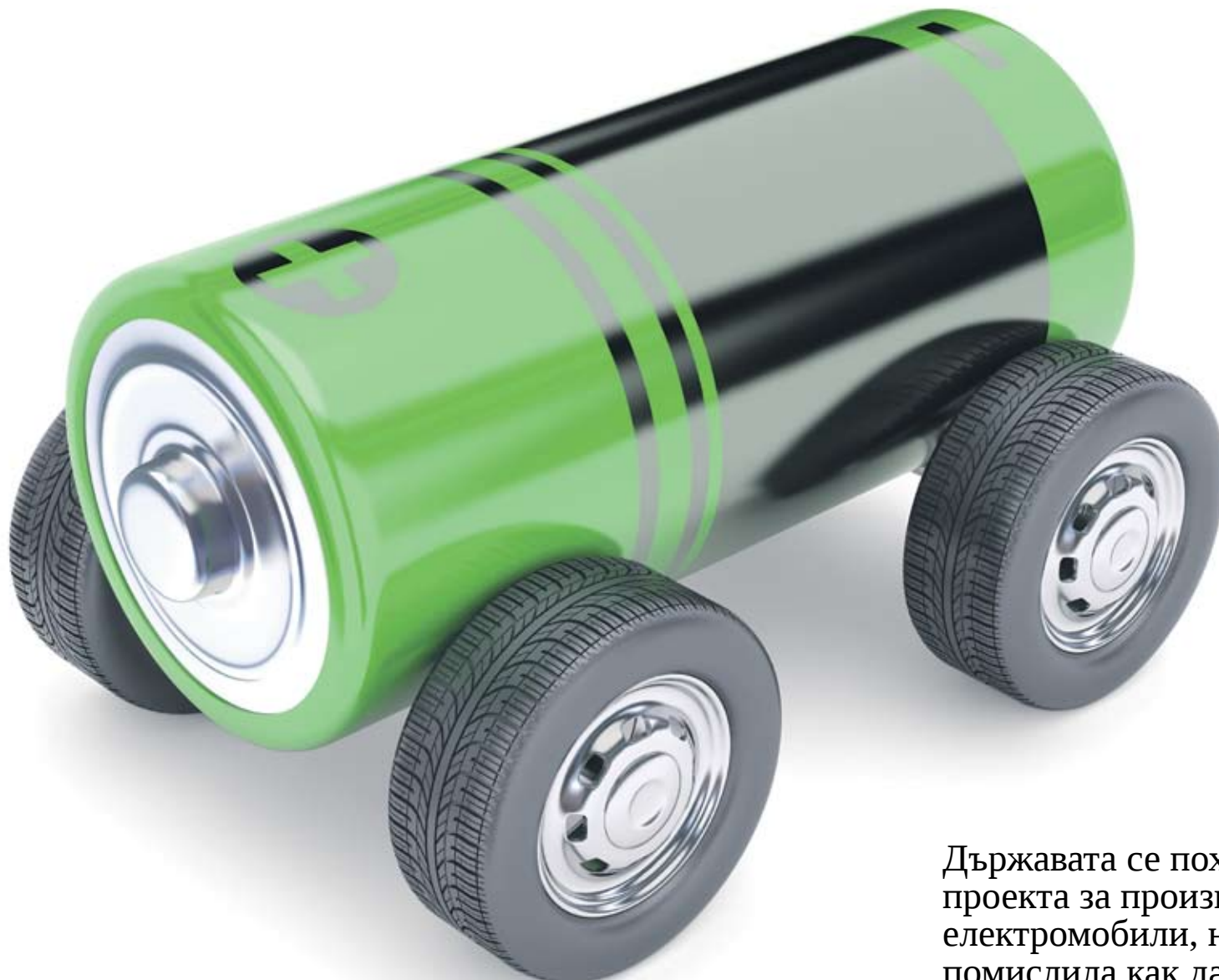
▲ +0.43%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

АВТОМОБИЛИ НА ТОК - ЗАСЕГА НЕ И В БЪЛГАРИЯ

Държавата се похвали с три
проекта за производство на
електромобили, но все още не е
помислила как да насърчи тази
индустрия ▶ 12-13

Компании ▶ 11

Вторичният
лизинг
върна
оптимизма
в сектора

Пазари ▶ 13

КРС свали
с 38% цените
за ползване
на каналите
на БТК

Компании ▶ 14

Надзорът
пише нова
тарифа за
таксите

Печеливш
Силвио Берлускони

Вероятността за предсрочни избори в Италия нарасна, след като четирима висши служители, включително и един министър, напуснаха кабинета на Силвио Берлускони вчера. Оставащите си подадоха министърът по европейските въпроси Андреа Рончи, заместник-министърът на промишлеността Аголфо Урсо и двамата заместник-министри, които подкрепят противника на Берлускони Джанфранко Фини.

Губещ
Владимир Кисъв

Общинският съветник от СДС и бивш председател на Столичния общински съвет Владимир Кисъв ще бъде новият посланик на България в Германия, съобщиха премиерът Бойко Борисов. В момента Кисъв е директор на Европейския институт. Той беше главен преговаряч на страната при преговорите за присъединяване към Европейския съюз и зам.-министър на външните работи в правителството на ОДС.

Мнения

► По темата "Има видим спад на доверието към Борисов и Цветанов според "Галъп"

► Промиване на мозъци, така са им разпоредили Гоцето и компания! Аман от клакьори, не си сегнат на кирливите ризи, та да не се виждат! Ама нахални. И на доброто са склонни да кажат, че не е добро! Изкривена психика и комплексари!
баба ви

► По темата "Трайков: До часове ще е ясен консултантът за АЕЦ "Белене"

► Комунистите похарчиха над 1 млрд. лв. в Белене досега! Групиранката ГЕРБ продължава да харчи пари за този опасен и скъп, съветски, проект - било директно чрез държавата, било чрез БЕХ.

Срейчо

pari.bg Топ 3

1 Растежът се върна, но кризата остана. Нобината за края на рецесията остава засенчена от спадащото потребление и намаляващите инвестиции.

2 Трайков: До часове ще е ясен консултантът за АЕЦ "Белене". Георги Гезов ще е изпълнителният директор на проектната компания "Южен поток България".

3 Вдигат минималната заплата във всички мебелни фирми на 265 лв. Министърът на труда разпространява колективния трудов договор за целия бранш.

Коментар

Синдром на трайна управленска неориентираност

Мирослав Иванов
miroslav.ivanov@pari.bg

Липсата на ясна стратегия за развитието на капиталовия пазар е пагубна за състоянието му

Във време, когато и правителството, и бизнесът, и анализаторите са единни в твърдението си как на страната са нужни ясни управленски знаци, Комисията за финансов надзор само за седмици опроверга сама себе си. Става дума, разбира се, за предложението за увеличаване на такси, които финансовият надзор обяви официално на сайта си. Че изобщо не е моментът сега да се вдигат такси, е просто и ясно. Че това не е положителен сигнал за привличане на инвеститори, включително и чужди, пак е кристално ясно. Но не това е най-големият проблем. Проблемът е в това, че комисията излъчва безпътница и пълна управленска дезорганизация. А това вече плаши.

Само няколко седмици преди да бъдат обявени новите такси, ресорният за капиталовия пазар заместник-председател на КФН Димана Ранкова предложи цялостна стратегия за развитие на пазара, в която нямаше

и дума за повишаване, точно обратното. Намеренията за приоритетни усилия в развитието на капиталовия пазар обяви и финансовият министър Симеон Дянков още с встъпването си в длъжност.

Намерения, намерения и пак намерения. До момента обаче единственият реален ефект от всичките думи е едно-единствено дело - одържавяването на Българската фондова борса. Дано държавата да не е решила да става собственик и на инвестиционни посредници, управляващи дружества, застрахователни и пенсионни компании. Защото, ако новите такси на КФН се приемат, нищо чудно някои от финансовите компании у нас да бъдат изправени на ръба. Дали ще бъде по-изгодно след това те да бъдат спасявани, примерно с държавни пари. Не мисля.

Че за качествен надзор трябва добро финансиране, мисля, че няма кой да спори. В момента истински надзор в България няма. Тук обаче идват няколко "но"-та. Първо, не е сега моментът при умрял пазар да се увеличава административната тежест. Второ, по нищо не личи кой знае какъв стремеж в надзора да подобри качеството на дейността си. Пример казусът "Мостстрой".

Проблемът е, че промените в настроенятията и предложенията на държавата, този път в лицето на КФН, не е изолиран случай. По подобен начин се люшкеше историята с т.нар. пенсионна реформа. Същото е със здравната. Подобно е положението с очакванията и изпълнението на бюджета.

Съвсем на сериозно всяка управленска маневра се приема за предпоследна. Това всява само неувереност в бизнеса. В резултат инвестициите остават на заден план. **□**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАЙВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглука ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608
BONNIER

Цитат

” Колкото Георги Димитров е запалил Райхстага, толкова и аз съм присвоила 11 милиона лева

► Бившият социален министър Емилия Масларова, която е обвинена от прокуратурата в присвояване

Число на деня

54

► 54 свободни места обяви НАП. Агенцията търси инспектори по приходите в дирекциите "Обслужване" и "Контрол", както и публични изпълнители в дирекция "Събиране" и юрисконсулти в отделите "Обжалване", "Правен" и "Продажби"

Коментар

Новите носталгии

В целия дебат дали доматите са били по-хубави при Тодор Живков не бива да забравяме най-важното, което демокрацията ни даде - ръбата, трудна и понякога условна, но свобода. Десети ноември е единствената безспорно историческа за България дата, на която съм бил пряк свидетел. Събитията от януари 1997-а потънаха в собствения си успех, в огромните глупости, които ги последваха, и в традиционния български песимизъм, който изтри спомена за първото и заздравя усещането на второто.

Залагам два лева, че случайно хванат гражданин няма да си спомни кога България влезе в НАТО, а Европейския съюз приемаме за такава даденост, че е трудно да повярваме как допреди пет години той беше непостижима национална мечта.

И все пак носталгията по "другарско време" е все още жива. Съвсем разбираемо голяма част от нейните жертви са хора, които всъщност жалят отминалата си младост. Те са и хората, които останаха най-излъгани от прехода. След цял живот работа за мизерно заплащане, пълен контрол и след десетилетия, в които всяка по-голяма покупка изискваше късмет и връзки, те не получиха единственото, което им беше обещано - спокойни старини.

Родените към или след края на комунизма са значително по-интересна категория носталгии. За много от тях гръмките приказки против комунизма звучат смешно и архаично,

Никола Пенеv
nikola@nicodile.eu

” Те са като деца на имигранти - имат някаква връзка с една далечна страна, но нито всъщност се интересуват от нея, нито я разбират

докато разказите за три-седмичните почивки на морето и кренвиршите без т.нар. "дупета" явно имат своята притегателна сила. Съществуването на неоносталгите е всъщност добра новина, която показва, че в противоречие с всичко очевидно България по свой странен начин се превръща в нормална западна държава.

Двайсетгодишните са чували за комунизма предимно от разказите на разочаровани баби и лели. За тях соцът е странна абстракция, преживяна от предните поколения, без реални последици за техния живот. В този смисъл те са като деца на имигранти - имат някаква връзка с една далечна страна, но нито всъщност се интересуват от нея, нито я разбират. Значително по-важно е, че те са отраснали много повече с интернет, отколкото с

баба и леля. Филмите, компютърните игри и рапът научиха цяло едно поколение на по-добър уличен английски, отколкото казионното подготвяне в елитните гимназии. Голяма част от днешните двайсетгодишни са пътували извън страната, не мислят за "чужденците" като за друга категория хора и са наясно, че не всички вносни стоки са добри. Двайсетгодишните трудно схващат идеята за входна виза, ако искате да им обясните какво е изходна - желая ви късмет. Те са глобално поколение, което няма как да вкарате в клетка.

Затова, когато поставят под въпрос здравия разум и се чудят дали при комунизма не е било по-добре, двайсетгодишните не се подлагат на опасност. По стандартите на 1970-а тези хора са абсурдно свободни. Те не разбират какво е да не можеш да кажеш на глас, че президентът е неморален, да не можеш да пътуваш или да не можеш да станеш архитект, ако дядо ти е бил еди-какъв си. И ако днес им се струва, че мнимата социална справедливост от захаросаните спомени на предното поколение е нещо добро, това е добра новина. Не за друго, а защото вероятно след още двайсетина години и в България ще поникнат социално активни млади хора, които да искат да променят света около себе си. Залагам още два лева, че няма да искат да ги променят в посока диктатура на пролетариата.

”Никола Пенеv е доктор от Станфордския университет и в момента работи като приложен математик в САЩ

Прегрешено

► Георги Колев беше избран за председател на Върховния административен съд. За него гласуваха 19 членове на Висшия съдебен съвет. Срещу Колев имаше силни критици от Съюза на съдиите и редица неправителствени организации, защото беше единствен кандидат за поста. Освен това станаха известни сериозни пропуски в имотната му декларация, а в понеделник беше съобщено, че Сметната палата прави проверка по случая

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

На разпит

► Бившият премиер Сергей Станишев поиска воденото срещу него дело да бъде прекратено поради липса на престъпление. Делото е за изчезване на секретни доклади от деловодството на Министерския съвет. Бившият премиер, който беше извикан на разпит в Националната следствена служба, обяви, че се е смял "от сърце" на някои документи и че срещу него няма нито едно доказателство

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

В броя четете още

Имоти ► 20-21

Жилищата станаха по-достъпни, но за по-малко хора

Медии ► 22-23

Потребителите са все по-активни към заблуждаващите реклами

Най-скритият проект

Правозащитниците са обезпокоени и критикуват, но на сляпо, защото точно ни готвят законодателите с новия закон за конфискация на

Наскоро т.нар. Венецианска комисия (комисията на ЕС за правата на човека) след два отказа най-после одобри законопроекта за отнемане на незаконно придобито имущество. Проектът, добил известност като закона "Попова", променя изцяло правилата за конфискация на имущество, уредени в сега действащия т.нар. закон "Кушлев" - говорим за съвсем нов закон, а не за поправки в стария. Комисията имаше сериозни забележки относно текстовете, които твърде опасно се заиграват с правата на човека. Редица сдружения на юристи и правозащитни организации у нас пък продължават да алармират, че въпреки одобрението на комисията законопроекта е опасен, крие рискове от политически разприви и погаване на човешки права.

Липса на прозрачност

Как обаче да знаем дали това е така, когато Министерството на правосъдието е решило, че новият закон ще се държи на тъмно. Последните варианти на законопроекта не са публикувани в страницата на министерството, въпреки че министър Маргарита Попова обеща това да стане веднага след окончателната оценка на Венецианската комисия. Оттогава обаче мина точно месец. Парадоксално, но за това какви готвят законодателите, критикуващите юристи разбират от самия сайт на Венецианската комисия. Там са качени и проектите, и становищата по тях на английски език. Докато проектът не се появи на български език на страницата на министерството обаче, той все едно не съществува. Такъв е редът. А критиките на правозащитниците в момента са викове в нищото.

Защо е цялата тази помайност

Може би заради огромната власт, която новият за-

Ани Когжаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

кон ще даде на комисията "Кушлев". Първо, законът увеличава списъка с престъпления, т.е. дава по-голямо поле за изява на комисията, включително и в политическото поприще - тя ще се намесва и при установен конфликт на интереси или неподадена декларация пред Сметната палата. Второ, ускорява процедурите. Сега, за да се наложи запов на имущество, трябва да има повдигнато обвинение срещу лицето, а за да се отнеме имущество - влязла в сила присъда. Точно там се крие и неефективността на комисията - имущество на стойност едва 20 млн. лв. е отнето в полза на държавата от 2006 до края на 2009 г. При закона "Попова" обаче конфискацията ще може да става, преди да има присъда, и това ще ускори процесите.

Трето, според критиците в проекта вече не се говори за имущество, придобито от престъпна дейност, а се говори и за незаконно имущество.

Отворена врата за политически поръчки

Ако законопроекта наистина е такъв, какъвто го виждат правозащитните организации, тогава според тях правим огромна крачка назад към годините преди 1989. Две сдружения - Асоциация за европейска интеграция и права на човека и Български адвокати за права на човека, дори подписаха декларация, в която изреждат големите слабости в него.

Най-сериозен е пробле-

мът с твърде общото определение "незаконен", което позволява под ударите на закона да попаднат и хора извън организираната престъпност, които просто не могат да докажат произхода на имуществото си. Кое то пък в българската икономическа реалност никак не е трудно.

Друг проблем е т.нар. обърната доказателствена тежест. Вместо прокуратурата да доказва престъпна дейност или поне незаконност, сега обвиняемият ще трябва да доказва, че имуществото му е законно. При давност на закона 20 години назад това ще бъде много трудно. Още един много голям въпрос остава - какво ще стане с конфискуваното междуременно имущество, ако обвиняемият бъде оправдан. Според наблюдатели законът просто не предвижда връщане на имуществото при оправдателна присъда. Всичко това логично буди съмнения, че законът може да се използва за "лов на вещици". Още повече че комисията вече ще може да работи и по външен сигнал.

Има ли гаранции

Проектът все пак получи подкрепа на Венецианската комисия, но дали това означава гаранции срещу политическа разправа и потъпкване на човешки права? Според Маргарита Попова има такива. Например ще се отнема само имущество, което отговаря на размера на несъответствието. Ако комисията установи, че разликата между официалните ви доходи и притежаваното имущество е 100 000 лв., не може да ви отнеме имот на стойност 200 000 лв. Друг вид защита трябва да бъде и създаването на междуведомствен съвет, в който ще участват няколко министерства. За всеки случай Венецианската комисия препоръча и членовете на комисията "Кушлев" да се избират

не с обикновено, а с квалифицирано мнозинство в парламента, с което обаче е съмнително дали страната ще се съобрази.

Всъщност всички отговори ще дойдат, когато (ако?) министерството най-сетне благоволи да демонстрира прозрачност и да публикува проектозакона.

„Това е труден за балансиране закон. Само няколко страни в Европа имат подобни. България обаче има сериозен проблем с корупцията и престъпността и този закон ще бъде ефективно оръжие за борба. Иначе не бихме препоръчали създаването му

Томас Маркерт, секретар на Венецианската комисия

ДЕЙСТВАЩИЯТ ЗАКОН

Проверката на доходите и имотите започва след повдигане на обвинение

Разлика между законния доход и имущество - минимум 60 000 лв.

Период за ревизиране - 25 години

Конфискация е възможна след влизане в сила на осъдителна присъда

При оправдателна присъда не се отнема имущество

НОВИЯТ ЗАКОНОПРОЕКТ

Проверката на доходите и имотите започва след повдигане на обвинение, подаден сигнал, конфликт на интереси, митническо нарушение или при неподадени декларации пред Сметната палата

Разлика между законния доход и имущество - минимум 60 000 лв.

Период за ревизиране - 20 години

Конфискация е възможна преди присъда. Възможна е и без дори да има дело

Оправдателната присъда не означава автоматично връщане на отнетото имущество

ЗАКОН В ДЪРЖАВАТА

НИКОЙ НЕ ЗНАЕ КАКВО ИМУЩЕСТВО

Дела Комисията "Кушлев" в (без)действие

► От 2006 г., когато е създадена, до края на 2009 г. комисията е забелязала 181 дела за отнемане на престъпно придобито имущество с обща стойност 132 млн. лв. Спечелила е обаче окончателно само 4 дела и е отнела имущество на стойност около 20 млн. лв. Останалите дела се влечат от години по инстанциите. Имайки предвид, че бюджетът на комисията е по 7 млн. лв. на година (5 млн.

лв. за 2010), комисията "Кушлев" все още не е изработила бюджета си.

► По-добре стоят нещата със запорите, макар че комисията бе критикувана за няколко сериозни пропуски. Имущество в размер на над 400 млн. лв. е запорирала комисията "Кушлев" до края на 2009 г. Като прибавим към тях тазгодишните запови, сумата нараства значително.

► Новият закон ще даде възможност на комисията да свали голяма част от запорите и да ги наложи отново, но при новите условия и така бързо да отнеме имуществото в полза на държавата.

10-те най-емблематични запора за 2010 г.

1. Пламен Стоянов-Панго (единият от т.нар. Дамбовци) 32.1 млн. лв.
2. Христо Ковачки 156.3 млн. лв.
3. Венцислав Йорданов 10.8 млн. лв.
4. Гюнай Сефер (депутат от ДПС) 8.3 млн. лв.
5. Алидин Алиев-Алчо 4.3 млн. лв.
6. Николай Велков 4.2 млн. лв.
7. Агелин Дермански 3.8 млн. лв.
8. Младен Пасков 3.7 млн. лв.
9. Юрий Дугински 3.3 млн. лв.
10. Алексей Петров 3.3 млн. лв.

Интервю Александър Кашъмов, шеф на правния екип на "Програма за достъп до информация"

Нов закон за конфискация на имущество е крачка назад

► **Господин Кашъмов, имаме ли нужда от нов закон за отнемане на имущество?**

- Радвам се, че поставяте този въпрос, защото дори в юридическите среди той не се обсъжда достатъчно, а е важен. В страните, където правовата рамка е най-стабилна, се ползват закони, създадени преди векове. Когато един закон има проблем с изпълнението, трябва да се пипне точно там, където не работи, а не да се заменя с нов. Това е крачка назад. Нов закон означава нови бомби, които ще бъдат тествани и откривани в продължение на години. За мен това е инвестиция във въртенето на колелото в посока на лошата безкрайност. Реформите у нас свършиха, когато влязохме в ЕС. Вече няма какво да се реформира из основи. Трябва да се правят интервенции в съществуващите закони, в частите, които са неефективни. Така поне правят хората в напреднали свята.

► **Какви са проблемите на този проектозакон?**

- Когато се правят про-

” **Правителството не вижда реалните проблеми, вместо това залага на показни акции по промяна на законите, които ще имат затрудняващ за системата ефект**

мени, на първо място, те трябва да са обосновани с анализ, който да покаже къде е точно проблемът и как евентуално да бъде решен. Аз такъв анализ не видях.

Няколко принципа трябва да бъдат спазени в един толкова важен закон. Той не трябва да дава възможност за политическа разправа. Иначе ще се отклони от целта си и ще е извращение. За съжаление историята ни познава много такива случаи, започвайки от времето на Александър Стамболийски и минавайки през още два подобни мракобесни закона в следващите десетилетия. На второ място, не трябва да бъдат засягани основни човешки права. Притесненията за този закон са точно, че той

Визитка
Кой е Александър Кашъмов

► Александър Кашъмов е адвокат, ръководител на правния екип на неправителствената организация "Програма за достъп до информация". Роден е през 1971 г. в София. Завършил е право и философия в СУ "Св. Климент Охридски". Работи в областта на човешките права и по-специално правото на достъп до информация от 1997 г. Носител е на наградата "Адвокат на годината" за 2008 г., връчвана от списание "Правен свят".

ще наруши правото на собственост.

► **Ваши колеги коментират, че разкобничето се крие в заместването на "престъпен" с "незаконен".**

- Да, това е промяна в много лоша посока. Ако трябва да има промяна в закона, тя трябва да е в посока стесняване на фокуса върху най-болните точки, върху конкретните проблеми на високата престъпност. Тази "незаконност" ни отправя във времената преди '89, когато имаше подобен закон. Той дава шанс да се гонят и тези, които примерно не са симпатични на властта.

Например някой може да е придобил имущество, без да е декларирал неговата действителна стойност, както се случва често, особено когато се купуват недвижими имоти. Аз лично не харесвам тази практика, но нея я има. Обаче не може последицата за това да бъде отнемане на имуществото. Това е в рязък противовес с принципа на пропорционалност, който изисква наказанието да съответства на извършеното.

► **Гони ли определени политически цели този закон извън декларираната борба с организираната престъпност?**

- Трудно е да се каже, преди да видим проектозакона в легитимен вид. Някоя държава не е страхована да залитне към управление на силната ръка. За съжаление тези мерки на силната ръка най-често не носят

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

резултати не само у нас, но и по света. Смятам, че правителството не вижда реалните проблеми, вместо това се залага на показни акции по промяна на законите, които ще имат затрудняващ за системата ефект.

Например една от причините за бавно и тромаво правосъдие е, че системата е адски затормозена. Никой не говори за това, че в Софийския градски съд например има случаи един съдия да издава 1000 акта годишно, което не е човешко. А в същото време се разчита на други странни мерки, които се смята, че ще подобрят нещата. Като този закон, като създаването на специализиран съд и т.н.

► **Нормално ли е проектозаконът да не е публикуван все още, а в същото време Венецианската комисия одобрява негов трети вариант?**

- Това, че проектът все още не е публикуван, наистина е проблем. Защото единственият възможен меродавен текст трябва да бъде този, който ни показва министерството чрез интернет страницата си. Иначе не можем дори да твърдим, че има някакъв текст. Така че критиките на колегите, макар и основателни, засягат текст, който не е в легитимен режим на дискусия, който е на английски и може и да не

” **Нов закон означава нови бомби, които ще бъдат тествани и откривани в продължение на години**

отговаря съвсем на българската формулировка и т.н.

Надяваме се министерството да спази правилата на публичността все пак и да има публикация. Тогава ще можем легитимно да критикуваме.

► **Венецианската комисия препоръча и комисията "Кушлев" да се избира с квалифицирано мнозинство. Добре ли е да се въведе такава?**

- Квалифицираните мнозинства са възможност за създаване на по-независими институции. Това е идеята. Но това става с промяна в конституцията и не трябва да се прави ад хок за една-единствена институция, т.е. ако ще се въвежда квалифицирано мнозинство, то трябва да се направи в пакет за всички институции, които имат нужда от независимост. Всяко законодателство ад хок е лошо. За съжаление у нас друго аз не виждам.

Ани Когжаубанова

” **Искаме ефективен инструмент за борба с корупцията по високите етажи и организираната престъпност, но и да гарантираме правото на собственост. Затова се обърнахме към Венецианската комисия. Това е институцията, която може да потвърди, че това ще е така**

Маргарита Попова, министър на правосъдието

Евросъюзът поиска промяна на споразумението за "Южен поток"

Според експерти газопроводът ще носи на България едва 120 млн. USD на година, а не над два милиарда

Европейският съюз настоява България да гарантира, че всички играчи на пазара ще имат достъп до газопровода "Южен поток", а не само България и Русия. Сключеното през 2008 г. междуправителствено споразумение трябва да бъде променено в съответствие с европейското законодателство, обяви Марлене Холцнер, говорител на еврокомисаря по енергетика, цитирана от DPA. През 2009 г. влезе в сила директива, според която никоя енергийна компания не може да държи монопола над системите за енергиен пренос. "Искаме това да бъде записано много ясно в българо-руското споразумение", обяви Холцнер.

Изчисления и реалност

Не 2.4 млрд. USD, а едва около 120 млн. USD ще са годишните приходи на България от транзитирането на газ през газопровода "Южен поток", изчислиха експерти за в. "Пари". След посещение на руския премиер Владимир Путин в България управляващите упорито повтарят, че тръбата ще носи над два милиарда годишно.

"Твърденията, че на година страната ни ще получава 2.4 млрд. USD, са пълна глупост, която се повтаря от всички у нас начело с премиера", категоричен е бившият шеф на "Булгаргаз" Васил Филипов.

Миналата година България е транзитирала 14 млрд. куб. м газ и е получила малко над 60 млн. USD. "Капацитетът на "Южен поток" е 4 пъти по-голям и ще може да транзитира около 63 млрд. куб. м годишно. Това означава, че и приходите от транзитни такси ще се увеличат с четири пъти и ще са 240 млн. USD. Сумата обаче трябва да се раздели на две, защото България и Русия имат равно участие в проектната компания. Така излиза, че страната ни ще получава едва 120 млн. USD на година", обясни Евгени Чачев, бивш министър на регионалното развитие в кабинета "Костов".

Само хипотетично...

Транзитната такса за газа сега е 1.7 USD за преминаване на 1000 куб. м газ през 100 км. "Таксата трябва да скочи цели 15 пъти, за да

► Според европейското законодателство България трябва да осигури достъп и на трети страни до тръбата

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

може компанията да получи 2.4 млрд. USD, а за да получи България толкова пари само за една година, таксата трябва да скочи на 30 USD. Това реално ли е", попита Явор Куюмджиев, бивш заместник-министър на икономиката и енергетиката. Според него за българското участие в изграждането на газопровода ще са нужни около 800 хил. до 1 млн. EUR, а не 400-500 хил. EUR, както твърди премиерът Бойко Борисов.

Опасности в мъглата

Според председателя на Българския енергиен фо-

рум Иван Хиновски има още много неясноти около "Южен поток". "Ако страната ни получи кредит откъдето и да било за проект като "Южен поток", който няма ясен бизнес план, това ще е нарушаване на финансовата политика на ЕС и Европейската комисия ще може да санкционира страната ни", обяви Хиновски. Други експерти пък са притеснени, че ако Русия кредитира изграждането на тръбата на българска територия, така вероятно щяла да стане техен собственик изцяло.

Красимира Янева
Дарина Черкезова

Лица Гегов ще е начело на проектната компания

► Георги Гегов ще бъде изпълнителен директор в българо-руската компания "Южен поток". Това съобщил министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. ► Гегов е член на борда на директорите на "Булгартрансгаз", а преди това е бил част от борда на "Булгаргаз". По образование той е юрист и е син на Кирил Гегов - бившия

директор на "Булгаргаз" по време на правителството на ОДС и НДСВ. През 2007 г. бе предложен за член на Софийския общински съвет от групата на ГЕРБ. ► Гегов е роден през 1976 г. Завършил е "Право" в УНСС и "Стратегическо икономическо развитие на енергийния пазар" в Energy Delta Institutet Гьонингер, Холандия. ► Работил е основно в сферата на енергетиката и търговията и преноса на газ. ► Бил е и част от Юридико-консултантския комитет по проекта "Набуко".

Трайков: България няма да отстъпи и стотинка от цена от 5 млрд. EUR за АЕЦ "Белене"

Консултантът по проекта за атомната централа трябва да бъде ясен "до часове", казва министърът

България няма да отстъпи "и стотинка" от цената за изграждане на АЕЦ "Белене", която по последните оценки на българските експерти е около или под 5 млрд. EUR. Това каза министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков, помолен да коментира изказването на генералния директор на руската компания "Росатом" Сергей Кириенко пред руски медии, че няма да отстъпи от исканите 6.3 млрд. EUR за "Белене". "Бих искал руските медии да цитират вас, когато кажете, че България няма да отстъпи стотинка от

► Министър Трайков "закусва" с представители на "Българския форум на бизнес лидерите" вчера и им "честити" първия ръст на икономиката на годишна база от началото на кризата

някаква друга сума", каза Трайков.

Сметки и цени

Към момента цената за изграждане на АЕЦ "Белене", посочена в договора с изпълнителя "Атомстройекспорт", е около 4 млрд.

EUR. Към нея обаче руснаците настояват за добавяне на ескалационни надбавки от 2.3 млрд. EUR, така че общата цена става около 6.3 млрд. EUR. Според Трайков обаче от тази обща сума трябва да се извадят разходите на собственика,

които са близо 1.3 млрд. EUR - около 700-800 млн. EUR за инфраструктура, вложени от НЕК, и около 500 млн. EUR за консултанти и лихви. Така след тези корекции той твърди, че цената на атомната централа ще е около или под 5 млрд. EUR.

Допреди руското посещение министърът многократно е казвал, че реалната цена на АЕЦ "Белене" е 8-9 млрд. EUR.

Консултант - "до часове"

Консултантът за проекта АЕЦ "Белене" ще бъде ясен "до часове", каза още министър Трайков. Той обаче не уточни колко часа, т.е. дали ще стане в рамките на следващия ден или след няколко дни, но изчислени в часове. От Българския енергиен холдинг отказаха да се ангажират с конкретен срок

за обявяване на решението на комисията, която отваря офертите. На финалната права останаха два кандидата - банката HSBC и консорциум, оглавяван от банка Ротшилд.

Консултантът трябва да подготви осъвременени оценки по финансовия модел на централата, каза Трайков. "Такива оценки са правени и преди. За "Белене" има кашони и стаи, пълни с документация и всякакви оценки и изчисления", коментира министърът. Според него проектът не е а priori печеливш или непечеливш, а е зависим от пазара, цената за изграждане и условията на финансиране. Затова и консултантът ще отговаря не само за актуализиране на финансовата оценка, но и ще трябва да направи маркетинг, да разговаря с инвеститори и т.н. След като бъде избрана конкретна

компания, ще бъде съставена и програма за работата й, посочи Трайков.

Потенциални инвеститори

Няма конкретни предложения за бъдещи инвеститори в АЕЦ "Белене", а само предварителни разговори, акцентира Трайков. По думите му Македония проучва дали да инвестира в собствен ядрена централа, или да участва в регионална, но според него е много вероятно везните да наклонят към варианта да се включи в регионален проект.

Миналата седмица стана ясно и че Сърбия е склонна да участва с дял от 5%, а Хърватия се оттегля от проекта. Сръбският енергиен министър обаче подчерта, че страната му ще се включи само ако бъде гарантирана възвръщаемост на инвестицията.

Дарина Черкезова

Преките инвестиции намаляха с 60% в края на септември

Най-интересен за чуждите инвеститори е секторът на преработващата промишленост

Преките чуждестранни инвестиции са намалели с 59.6% на годишна база, показва статистиката на Българската народна банка. За периода януари - септември в страната са направени инвестиции за 901.4 млн. EUR. Статистиката показва, че от началото на годината това е първото по-сериозно забавяне на темпа на спад. В края на август инвестициите намаляха с 61% на годишна база, месец по-рано с 62%.

Сбъркана прогноза

Прогнозите на изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции Борислав Стефанов бяха, че в края на годината в страната ще има инвестиции за 2 млрд. EUR. В края на третото тримесечие те са наполовина по-малко от прогнозируемата сума. Вчерта той обясни пред в. „Пари“, че тези инвестиции за 2 млрд. трудно може да бъдат постигнати, защото вече е почти краят на годината. Въпреки това той остава оптимист, защото ноември и декември традиционно били силни месеци за чужди инвестиции. Той коментира, че не трябва да се забравя и че това са неревизирани данни и може да се окаже, че реалната сума е много по-голяма. „Не е изключено в края на годината инвестициите да са с 800 млн. EUR повече“,

▶ Преработващата промишленост привлича най-много чуждестранни инвеститори

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

каза Стефанов.

Интерес

Най-много инвестиции от началото на годината до края на септември са направени в сектора на преработващата промишленост - 282.7 млн. EUR, като това

е 31.4% от всички инвестиции. Секторът на операцията с недвижими имоти също е привлекателен за чужди инвеститори, като там са съсредоточени 20.5% от всички чужди капитали, или 185.1 млн. EUR. В сектора на транспорта, скла-

дирането и съобщенията са инвестирани 14.2% от парите на чужди компании. Строителството също остава интересен за инвеститорите отрасъл, като в този бранш са вложени 14% от всички инвестиции. Най-малко са инвестициите в сектора на

производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода. По думите на Борислав Стефанов преди година инвестициите във финансовия сектор са били 70% от всички, а сега са едва 15%.

Холандските фирми са направили най-много инвестиции в България - 1304.8 млн. EUR. Русия и Кипър са на второ и трето място, като те са вложили пък съответно по 145.2 млн. и 118 млн. EUR.

Рагослава Димитрова

„ Не е изключено в края на годината инвестициите да са с 800 млн. EUR повече

Борислав Стефанов,
изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции

901.4

▶ млн. EUR са чуждестранните инвестиции от началото на годината до края на септември, показват данни на БНБ

31.4

▶ процента от всички инвестиции са в сферата на обработващата промишленост

Тотю Младенов е доволен от решението на съда за отпуските

Синдикатите също да следят как се изпълняват графика за почивните дни

Социалният министър Тотю Младенов обяви, че е доволен от решението на Конституционния съд за прехвърлянето на неизползваните отпуски. „Съдът потвърди нашите усилия да сложим ред в ползването на платения годишен отпуск“, обяви министърът. Той не пожела да коментира отменените разпоредби.

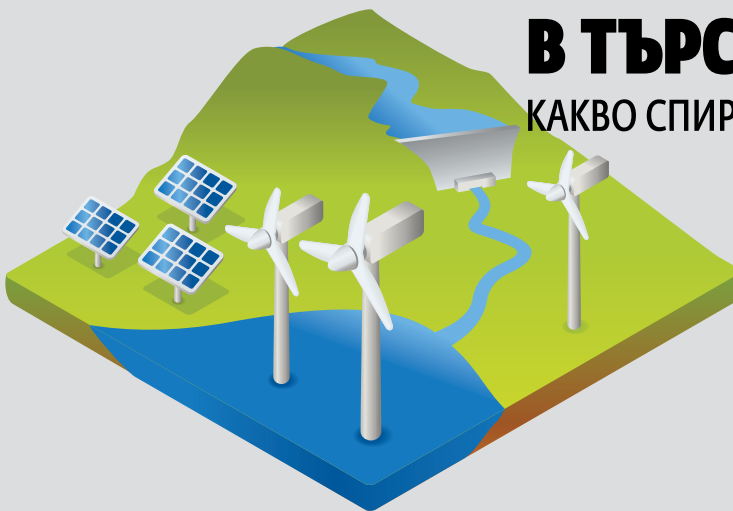
Съдът обяви за противоконституционно „изгарянето“ на отпуски, натрупани преди началото на тази година, ако те не бъдат използвани до 31 декември 2011 г. Тази възможност бе приета с промяна в Кодекса на труда в средата на годината с цел правителството да реши про-

блема с натрупани десетки и дори стотици дни непозволен отпуск на държавни служители.

Съдът обаче остави да действа друга разпоредба, която въвежда двегодишна давност на отпуските. Според юристи тези различни текстове може да доведат до объркване на съдебните състави при бъдещи дела за обезщетения и се налага тълкуване от Конституционния съд. Други са на мнение, че казусът е ясен - двегодишната давност е само за отпуските от 2010 г. и годините занапред, а за старите отпуски отпреди 2010 г. няма ограничение кога може да се ползват. Министърът на труда призова синдикатите също да следят как се ползват отпуските занапред и да се намесват при големи натрупвания.

Мила Кисьова

Пари

В ТЪРСЕНЕ НА ЕНЕРГИЯ КАКВО СПИРА ВЕИ ПРОЕКТТЕ В БЪЛГАРИЯ

18.11. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

- Актуални промени в законовата рамка на ВЕИ
- Управление на проекти и предизвикателства
- Асоцииране и балансиране интересите на бизнеса - дискусия

Спонсори:

Информация за събитието и програмата: 02/ 4395 855

www.pari.bg events@pari.bg

Индустрията застарява, младите бягат в услугите

Повече от половината фирми у нас използват под 1% от разходите си за инвестиции в кадри

Младите хора бягат от индустрията и се насочват към търговията и услугите. Така индустрията, която създава над 30% от добавената стойност в икономиката ни, застарява и става все по-слабо престижна сфера за реализация.

Ключова причина за отлива на млади хора от производството е застаряването на самите технологии в предприятията. Като няма нови технологии, няма и разкриване на високотехнологични работни места, които да привличат млади специалисти.

Това са част от изводите от проучване на Българската стопанска камара за състоянието на уменията, професионалната квалификация и образователното ниво на работната сила в България. Анкетирани са мениджъри на 1380 фирми у нас.

Крузата и кадрите

В условията на криза съкращаването на персонал не е било сред първите задачи в дейността на предприятията, заяви Живко Димитров, ръководител на проекта. 68% от анкетираните мениджъри твърдят, че задържането на ключови специалисти е приоритет от първостепенно значение. В същото време обаче проучването показва, че в 55% от българските предприятия инвестициите в кадрите са едва под 1% от общите им разходи. За още 30% те са между 1 и 3% от общите разходи. Това е десетки пъти по-малко в сравнение с инвестициите в човешкия капитал, кои-

то правят конкурентите на България в глобалния пазар, заяви Димитров.

Обезпокоително е, че само една трета от предприятията отбелязват, че инвестициите в технологии и модернизиране са приоритет за тях. Преобладаващата част от фирмите все още държат замразени инвестиционните си проекти и в близките две-три години няма да предприемат технологично обновяване на своите мощности, става ясно от изследването.

Отличници

Най-много средства за обучение на кадрите се отделят в услугите и търговията, показва още проучването. Там мениджърите са и много по-взискателни към квалификацията на служителите си. В услугите в някои компании 63% от длъжностите изискват висше образование. Средното образование плюс допълнителна квалификация пък се търси за 56% от позициите. Търговията е на второ място по търсене на кадри с висше образование - 52% от длъжностите, а за средно образование с допълнителна квалификация - 56%. Производството и селското стопанство съществено изостават по тези показатели - съответно 33 и 25%.

Обяснение

Там, където има чужди инвеститори, има динамика и развитие на човешките ресурси, обяснява

► Ключова причина за отлива на млади хора от производството е застаряването на самите технологии в предприятията

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Томчо Томов, председател на Асоциацията за развитие на човешкия капитал в индустрията. С това се обяснява и изпреварващото развитие на услугите и търговията. Вземете например навлизането на големите международни търговски вериги - те идват с отработена технология на обучение на персонала, при това обучение не какво да е, а в конкретни умения, които да направят хората по-производителни, казва Томов. Според него обаче в индустрията

работодателите все още не разбират ползата от развитието на кадрите. Там се прави най-вече обучение под натиска на законовите изисквания - свързано с безопасните условия на труд или на някакви специфични професии, казва Томов.

Новите длъжности

Бизнесът, колкото и да е затруднен от кризата да инвестира в обновление на мощностите, изпитва все по-голяма нужда от „проектиране“ на нови

длъжности - не само като наименование, но и като функции и характер. Те идват с новите технологии и стратегии за развитие.

За три-четири години новосъздадените позиции в организациите растат с около 25-30% от общия брой длъжности в тях. Те са нови като наименования, като характер, като функции и изисквания. След още три-четири години новите длъжности ще бъдат 50% от съществуващите, казва Томчо Томов. Най-динамично е разви-

тието в сектор Търговия - вече 45% от длъжностите в този сектор са нови.

Ако в момента за България изискването за висше образование спрямо средно образование е 50 на 50 при търсенето на работна ръка, в следващите години ще се промени на 70 на 30 в полза на висшето образование, прогнозира Томов. Засега обаче образователната ни система не е в състояние да отговори на такова търсене, допълва той.

Мила Кисьова

Правителството планира разформироване на БАН

Министерството на образованието подготвя законопроект, според който академията ще бъде поделена между държавата и университетите

► От БАН съобщиха, че отново ще протестират, но този път мълчаливо и със свещи

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Правителството готви нов закон за Българската академия на науките, който ще раздели академията на няколко части. Това съобщи премиерът Бойко Борисов, но новината беше потвърдена от депутати от ГЕРБ. Според новия законопроект, който министерството на образованието подготвя, институтите, работещи за държавата, например тези за метеорологията и земетресенията, ще преминат на подчинение на Министерския

съвет. Останалите ще бъдат разделени с различни български университети. Финансирането на институтите, които са към държавата, ще става директно от държавния бюджет.

От Министерството на образованието, младежта

и науката заявиха, че предложението е в процес на работа и не могат да го коментират. Красимир Вълчев, главен секретар на министерството също отказа да навлезе в детайли, като поясни, че само министър Сергей Игнатов може да да-

де мнение. Министърът не беше открит за коментар.

Слаби резултати

Според депутати от ГЕРБ законопроектът е бил разглеждан в парламентарната група. Георги Андонов от ГЕРБ заяви за в. „Пари“, че депутатите от партията, които са членове на парламентарната комисия по образованието, са обсъждали философията на предложението, но не са навлизали в детайли. Според него в момента резултатите от работата на БАН са незадоволителни и академията трябва да бъде реструктурирана, за да произвежда продукти с реална стойност. Андонов поясни, че напрежението между ръководството на БАН и министърството може да бъде преодоляно единствено чрез

такова реструктуриране. По негово мнение само така може да бъде създадена връзка между науката и бизнеса, която в момента липсва.

Политическо подчиняване

От БАН реагираха остро на идеята, като заявиха, че правителството демонстрира липса на адекватна визия за развитие и управление на науката в страната. Владимир Димитров, научен секретар в БАН, каза пред в. „Пари“, че държавата постоянно променя позициите си спрямо академията и не се знае кой говори истината. Според него ролята на университетите в създаването на наука е специфична и споделена с тази на БАН, така че сливането им е невъзможно. Димитров заяви, че държавата е неспо-

собна да ръководи науката и с разделянето на академията се цели единствено нейното политическо подчиняване и попадане под пряката власт на чиновниците.

История

Конфликтът между научната институция в България и правителството започна преди година след изявление на финансовия министър Симеон Дянков, в което той определи работещите в академията като „феодални старци“. През май министър Игнатов представи подобна идея за промяна, която предвиждаше имотите на академията да станат публична държавна собственост. От БАН съобщиха, че отново ще протестират, но този път мълчаливо и със свещи.

Пламен Димитров

Лекари и неправителствени организации дават здравната каса на прокуратурата

Центърът за защита на правата в здравеопазването обвини НЗОК, че нарушава делегираните бюджети и облагодетелства някои болници

Колегията на Българския лекарски съюз в Търговище ще внесе жалба в ДАНС и прокуратурата срещу здравната каса заради орязания бюджет на болниците. Според лекарите отпуснатите пари стигат само за заплати. В същото време от неправителствената организация Център за защита на правата в здравеопазването също планират да сигнализират прокуратурата заради нередности при отпускането на делегираните бюджети.

НЗОК разпределя парите на болниците по свое усмотрение. Вследствие на това през ноември едни „отбрани“ университетски и частни болници са получили повече средства, а на други бюджетите им са били намалени с около 50%, твърдят от организацията. Според техен анализ на средствата управниците на НЗОК са нарушили закона за бюджета на касата и са погазили дори собствените си правила за разпределяне на делегираните средства.

„Имаме всички основания да подозираме, че това разпределение“ не е нито случайно, нито безплатно. Така определените делегирани бюджети са утвърдени безсловесно от надзорния съвет на НЗОК. Това може да означава две неща - или надзорниците също са получили част от комисионите, или изобщо не са прочели какъв подписват и утвърждават“, пише на сайта

► Схемата за изплащането на парите на болниците съвсем се обърка и вместо обещаните повече пари те получават по-малко

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

си неправителствената организация, чийто председател е д-р Стойчо Кацаров.

НЗОК мълчи

На сайта на НЗОК още не са публикувани данни за парите, разплатени с болниците през ноември. От касата категорично отказаха да коментират случая. В същото време обаче от Центъра за защита на правата в здравео-

50

► процента са били намалени средствата на някои болници

пазването призовават болниците да сезират прокуратурата за произвола на НЗОК.

„Това е престъпление

по служба, и то в особено големи размери. За абсолютно същото деяние Софийската градска прокуратура отстрани от длъжност предишния управител на НЗОК Жени Начева“, казват още от неправителствената организация.

Бъркотията, наречена здравна каса

Още с актуализацията на бю-

джет 2010 г. разплащането на НЗОК с лечебните заведения тотално се обърка. Надали сега ще се намери някой, който да каже как точно се определят спорните делегирани бюджети на болниците. Според закона за бюджета на здравната каса всяка РЗОК трябва да определя годишни стойности на делегираните бюджети на болниците в съответния регион. Те може

да се коригират на всяко тримесечие.

Надзорният съвет на НЗОК пък има задължение да приема правила за определяне на тези делегирани бюджети. В крайна сметка обаче НЗОК така и не прие годишна стойност на делегираните средства, а вместо това парите се начисляват месец за месец.

Елена Петкова

Вдигат минималната заплата във всички мебелни фирми на 265 лв.

Социалният министър Тотю Младенов разпростря действието на колективния трудов договор, сключен от синдикатите и Браншовата камара на дървообработващата и мебелната промишленост, върху всички предприятия от този бранш. Така разпоредбите на колективния трудов договор, с които в момента се съобразяват 276 фирми членове на браншовата камара с над 12 280 работници, ще ваят за близо 2000 малки и средни предприемачи, за които работят още 12 000 души.

Борба със сивия сектор

За нас разпространето на колективния трудов договор е начин да се борим с нелоялната конкуренция, заяви Стефан Ганев, изп.

директор на браншовата камара. Проявите на сив сектор в тази промишленост се задълбочават и той вече надхвърля 30-40% от пазара, каза Ганев.

Помагаме не само на редовния бизнес, но и на всички работници в отрасъла, независимо дали членуват в синдикални организации или не, заяви министърът на труда Тотю Младенов.

Практика

Това е четвъртият колективен трудов договор, който министърът на труда Тотю Младенов разпространява върху цял един отрасъл. Подобна мярка бе предприета вече за ВиК дружествата, пивоварната индустрия и производителите на целулоза и хартия.

Мила Кисьова

Пари

РЕГИОНАЛНА БИЗНЕС КОНФЕРЕНЦИЯ „ГЕПАРД“ 2010

КЛАСАЦИЯ НА НАЙ-ДИНАМИЧНО РАЗВИВАЩИТЕ СЕ КОМПАНИИ ПЛОВДИВ, СТАРА ЗАГОРА, ХАСКОВО, КЪРДЖАЛИ, СМОЛЯН, ПАЗАРДЖИК, БЛАГОЕВГРАД, КЮСТЕНДИЛ, ПЕРНИК, СОФИЯ, СОФИЯ ОБЛАСТ

ТЕМИ:
 • МЕЖДУФИРМЕНА ЗАДЛЪЖНОСТ И ЗАБАВЯНЕ НА ПЛАЩАНИЯ
 • ФИНАНСИРАНЕ НА БИЗНЕСА

ДАТА: 16.11.2010 Г. ЧАС: 10.00 Ч. МЯСТО: НОВОТЕЛ ПЛОВДИВ, ЗАЛА ПЛОВДИВ 1

За информация и регистрация: тел. 02/ 4395 848, 02/ 4395 850 events@pari.bg http://events.pari.bg

С подкрепата на:

UniCredit Bulbank

Медийни партньори:

DarikFinance.bg

Ревизирани данни изведоха Гърция начело по бюджетен дефицит и дълг

Южната ни съседка предупреди, че няма да успее да изпълни заложените цели за тази година

Гърция е имала най-големия бюджетен дефицит и държавен дълг през 2009 г. от всички страни в Европейския съюз. Това стана ясно, след като Евростат ревизира данните за южната ни съседка. Междувременно делегация от Европейската комисия, Европейската централна банка и Международния валутен фонд вчера започна поредния преглед на споразумението с Атина.

Да биеш първенците

Недостигът в гръцката хазна през миналата година е бил 15.4% от брутният вътрешен продукт на страната, което е над предварително обявените 13.6%. С това Гърция изпревари смятаната досега за първенец по този показател Ирландия, чийто дефицит е 14.4%. Публичният дълг на страната пък се ревизира на 126.8% от БВП вместо отчетените по-рано 115.1%, с което страната остава на второ място Италия с дълг от 116%.

Вече без резерви

Статистиката беше променена по три основни причини, казаха от гръцкото правителство. Първо, били са понижени резултатите за БВП през миналата година. Освен това са били коригирани данните за социалните осигуровки, а данните на някои публични органи са били добавени към общите правителствени резултати.

Евростат предприе ревизията на данните заради притесненията, че Гърция

15.4

▶ процента от брутният вътрешен продукт достигна бюджетният дефицит на Гърция през 2009 г.

не е отчетла коректно числата. Сегашните резултати са окончателни и европейското статистическо бюро вече няма резерви по тях, казаха оттам. От гръцкото финансово министерство коментираха, че това е "основна крачка към възстановяване на прозрачността във фискалното управление и към изчистване на съмненията за качеството и точността на националната статистика".

Няма да изпълни целите

Заради промяната в данните Атина предупреди, че няма да успее да изпълни заложените за тази година цели. В замяна на осигуреното през май спасително финансиране от ЕС и МВФ в размер на 110 млрд. EUR Гърция беше обещала да свие бюджетните разходи и да увеличи приходите, така че дефицитът в хазната да достигне 7.8% през 2010 г. и 7% догодина. Вчера от финансовото министерство казаха, че след ревизията на данните се очаква бюджетният недостиг тази година да достигне 9.4%, а дългът - 144% от БВП. Оттам обаче потвърдиха решимостта си да постигнат изискването за максимум 3% дефицит до 2014 г.

От вчера започна и двуседмична проверка на напредъка на Гърция по споразумението с ЕС и МВФ. Мисията трябва да прецени дали да бъде отпуснат следващият транш от заема за страната. Междувременно през почивните дни министър-председателят Георгиос Папандреу каза, че правителството може да помоли за удължаване на гратисния период, след който започва изплащането на кредита. □

В числа Дефицитите и дълговете в Европа растат

▶ Освен данните за Гърция Евростат публикува и статистиката за еврозоната и ЕС. Без промяна остават числата за останалите страни членки.

▶ Бюджетният дефицит и държавният дълг в еврозоната и в ЕС са се увеличили през 2009 г., докато брутният вътрешен продукт е намалял, съобщиха от Евростат.

▶ Дефицитът в еврозоната е нараснал от 2% през 2008 до 6.3% през 2009 г., а в ЕС ръстът е от 2.3 на 6.8%.

▶ Дългът в еврозоната се е увеличил от 69.8% в края на 2008 до 79.2% година по-късно, а в ЕС нарастването е от 61.8 на 74%.

▶ Най-големи дефицити са били отчетени в Гърция (15.4%), Ирландия (14.4%) и Обединеното кралство (11.4%), а най-малки - в Люксембург (0.7%), Швеция (0.9%) и Естония (1.7%). Нито една държава не е имала бюджетен излишък.

▶ Най-високото съотношение между дълг и БВП е било отчетено в Гърция (126.8%), Италия (116%) и Белгия (96.2%), а най-малък е бил дългът на правителствата в Естония (7.2%), Люксембург (14.5%) и България (14.7%).

▶ Гръцкият министър-председател Георгиос Папандреу каза, че правителството може да помоли ЕС и МВФ за повече време, преди да започне да изплаща заема си за 110 млрд. EUR СНИМКА BLOOMBERG

126.8

▶ процента от брутният вътрешен продукт е публичният дълг на Гърция за миналата година

Ирландия може да разчита на спасителния фонд на ЕС

▶ Банките в Ирландия пострадаха сериозно от срива на имотния пазар СНИМКА REUTERS

Финансовият министър Брайън Ленихан ще търси помощ за банките в страната

Ирландия ще може да използва средства от спасителния фонд на Европейския съюз, за да подкрепи финансово банките в страната. Това каза вицепрезидентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Витор Констансио.

Погхопящ „Проблемите на ирландския

банков сектор не са само с ликвидността, но в някои случаи и с капитала”, коментира Констансио. По тази причина европейският фонд за финансова стабилност е подходящ за целта, смята той. Съгласно правилата на фонда средства не може да се отпускат директно на банките, а само на правителствата. Те от своя страна могат да ги предоставят на трезорите, обясни Констансио.

Молба На планираната за днес сре-

ща в Брюксел финансовият министър на Ирландия Брайън Ленихан може да помоли европейските си колеги да одобрят отпускането на средства от фонда, с които Дъблин да подкрепи банковия си сектор, съобщи в Irish Independent вчера. Правителството се ангажира да финансира трезорите в страната с 50 млрд. EUR. В случай че предложението на Ирландия бъде прието от европейските финансови министри, средствата ще се връщат от банките, а не от държавата.

Зависимост

Ирландското правителство твърди, че няма нужда от помощ и че е финансово осигурено най-малко до средата на 2011 г. В същото време обаче банките в страната пострадаха сериозно от срива на имотния пазар и сега са силно зависими от финансирането от ЕЦБ. Заемите им от ЕЦБ са нараснали до 130 млрд. EUR към края на октомври от 119 млрд. EUR месец по-рано, показват данните на ирландската централна банка. □

Раздвижване Фирмите искат 3 пъти повече кредити

Понижението в цената на бизнес активите води до увеличаване с над три пъти в запитванията за инвестиционно кредитиране през последните два месеца. Това показ-

ват данни на небанковата кредитна компания "Кредитекс". От дружеството коментираха, че инвестиционни кредити се търсят най-често от фирми в областта на производството, търговията и услугите. Обезценените бизнеси, които се купуват най-често, са производствени бази, търговски помещения, логистич-

ни центрове. "Фирмите започват да мислят вече за бъдещото си развитие, а не само за "справяне" с текущото положение", коментира Мария Цукровска, директор "Кредитиране" в небанката "Кредитекс&ХипоКредит". Според нея нарастаният брой запитвания за инвестиционни кредити е доказателство за това.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Вторичният лизинг върна оптимизма в сектора

БНБ отчете 20.3% спад на лизинговите вземания, но повторното отдаване на върнати активи е станало по-лесно

Лизинговите компании започват да реализират по-лесно иззетите активи, коментираха мениджъри на лизингови компании. По думите на Борислав Тодоров, управител на "КЮН Лизинг", от средата на септември досега има сериозно раздвижване, особено при транспортния сектор. "При автомобилите и транспортните средства вече по-лесно се намира вторичен пазар", коментира и Валентин Гълъбов, изпълнителен директор на "Ти Би Ай Лизинг". Борислав Тодоров обясни, че голяма част от камионите и полуремаркетата, които са били иззети, са стояли с месеци, а от септември досега са реализирани повторно. Това обаче все още не е отчетено в статистиката. Данните на БНБ за третото тримесечие показват 20.3% спад при финансовия лизинг до 4.200 млрд. лв.

Размразяването

Освен по-лесна вторична реализация на иззети активи мениджърите на лизингови компании отчитат и по-редовно обслужване на договорите. "Положителни сигнали има при фирмите, които са ориентирани към износ, а при индустриалните компании има спад на необслужваните договори",

► Раздвижването при транспорта гърпа лизинга напред, коментираха мениджъри на лизингови компании

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

обясни Борислав Тодоров.

"Появяват се нови лизингоискатели, които търсят специализирано оборудване и развитие на уникални ниши. Това ме прави оптимист", каза Валентин Гълъбов, който обобщил, че вече има леко раздвижване. То обаче е много леко и все още не се усеща от статистиката. Очакванията на мениджърите са, че по-сериозна промяна ще се усети в началото на

следващата година.

Лошите платци

Необслужваните лизингови договори достигнаха дял от 18.7% от всички сключени сделки. В края на септември те са на стойност 785.4 млн. лв. В края на предходното тримесечие дялът им беше 17.6%. Според мениджърите на лизингови компании причина за това увеличение е зачестилата практика за

обявяване на неплатежоспособност. "Три случая като "Мостстрой" може да обърнат цялата статистика", коментира Тодоров.

Новите тенденции

Оперативният лизинг, който е вид наем на стока, която след определен период се връща, е с много добра перспектива на развитие. Това е мнението на представителите на лизингови

компани. Сега точно този сегмент от лизинга започва да се развива, защото в България навлязоха големи компании, които пренесоха политиката си тук. Представители на лизингови компании обясниха, че това е съвсем различен вид бизнес. Те обаче признаха, че е и по-скъп, защото в него се включва и техническото обслужване на активите.

Рагослава Димитрова

Оперативният лизинг започва да се развива и в България

Добра перспектива има за развитие на оперативен лизинг. Досега за нашия пазар този вид лизинг беше непознат, защото за българския предприемач беше афинитет да има собственост върху актива, който използва. Оперативният лизинг е отличен инструмент за динамични и сериозни компании както да обновяват автопарка си, така и да са по-добре поставени, тъй като при този вид лизинг се признава данък добавя-

Валентин Гълъбов, изпълнителен директор на "Ти Би Ай Лизинг"

” В периода на кризата търсенето на лизинг съществува, но качествените лизингополучатели са много малко

на стойност, цялата наемна вноска се признава за разход.

Този бизнес не беше дорасъл, а с времето големите компании, които дойдоха в България, започнаха да пренасят политиката си и да ползват и финансов, и оперативен лизинг. Финансовият лизинг следва кривата на кризата, голяма част от предприятията, които са придобили активи на базата на финансов лизинг, са от малкия и средния бизнес, който в момента не е в много добро състояние. Въпреки това има раздвижване.

Има раздвижване на вторичния пазар

От средата на септември досега има сериозно раздвижване на транспортния пазар и на вторичния лизинг на транспортни средства. Голяма част от камионите, полуремаркетата, които стояха месеци наред, бяха изкупени отново.

Положителни сигнали има и при фирмите, които са ориентирани към износ, а секторът на транспорта започва да нараства.

В индустрията има спад

Борислав Тодоров, управител на "КЮН Лизинг"

” Строителният бранш дърпа статистиката надолу

на лошите клиенти, но тази тенденция все още не е толкова силно изразена в проценти и не може да обърне тенденцията на лошите лизингови договори.

ТОВАРНИ
И ЛЕКОТОВАРНИ
АВТОМОБИЛИ

23.3%

ЛЕКИ
АВТОМОБИЛИ

30.5%

МАШИНИ,
СЪОРЪЖЕНИЯ
И ИНДУСТРИАЛНО
ОБОРУДВАНЕ

26.9%

КОМПЮТРИ
И ДРУГО
ЕЛЕКТРИЧЕСКО
ОБОРУДВАНЕ

0.9%

НЕДВИЖИМО
ИМУЩЕСТВО

12.4%

Автомобили на ток - засега не

Държавата се похвали с три проекта за производство на електромобили да насърчи тази индустрия

За скромните мащаби на българската икономика новината за бъдещо производство на електромобили звучи по-скоро като шега. Но не - интерес към производството на "зелени" автомобили у нас наистина има. Произведените коли обаче няма да са предназначени за местно потребление, а за износ - логично, предвид липсата на изградена инфраструктура в страната ни. Интересът към подобни превозни средства тепърва ще се засили паралелно с европейските изисквания за намаляване на вредните емисии в атмосферата. Интерес към електромобили у нас очевидно има, след като "Хонда", "Тойота" и "Лексус" от известно време предлагат хибридни модели - на бензин и ток. Изцяло електрически коли обаче не е възможно да се предлагат... поне засега, тъй като държавата не е помислила за необходимата инфраструктура - мрежа от зареждащи устройства по пътищата. Тя е необходима толкова, колкото и бензиностанцията за обикновен бензинов автомобил.

До момента три компании са заявили интерес да произвеждат електромобили. Проектите ще се реализират в Стара Загора, Ловеч и Пловдив, но кога - не е ясно. Две от трите намерения все още са на ниво "преговори и уточнения с инвеститорите" (виж карето).

От електрокари към електромобили

България притежава опит в производството на електрокари и има богата производствена база, която би привлякла много инвеститори, смятат от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). От изграждането на такива заводи ще има безспорна полза за икономиката - ще се осигури работа за висококвалифицирани кадри, ще се развие бизнесът на местните поддоставчици. Ползите са претеглени, остава да се създадат благоприятни условия за запазване на инвеститорите. До момента такива само се обсъждат от правителството.

Визия за бъдещето

В икономическото министерство предстои да се създаде работна група, която да умува над конкретните промени, улесняващи навлизането на електромобилите в страната ни - като производство и продажби. "Трябва да се мисли в няколко

► Ако електромобилите стъпят в България, то ще е, за да бъдат произведени, а не карани. Поне засега...

направления - данъчни облекчения и стимули", каза за в. "Пари" Юлиан Николов, директор на дирекция "Икономическа политика". ЕС стимулира инвестициите, развитието и покупката на "зелени" автомобили чрез Европейската инициатива за "зелени" коли, чийто бюджет е на стойност 5 млрд. EUR. У нас подобни инициативи все още липсват.

За изграждането на инфраструктура за електромобилите у нас може да се ползват средства от европейски и национални фондове. Според Юлиан Николов пари от фонда за АЕЦ "Козлодуй" за енергийна ефективност може да се пренасочат към изграждането на инфраструктура у нас.

"Зелени" коли "насила" в сектора на услугите

Все още на ниво "идея" пред държавата стоят няколко възможности за осигуряване активното навлизане на "зелените" автомобили у нас. Един от тях е използването на регулативните инструменти на правителството, с които да наложи навлизането на електромобилите в

60-70

► процента по-скъпи са електромобилите от дизеловите или дизеловите

определен тип услуги като таксиметровите или куриерските, или в градския транспорт. В даден момент, когато електромобилите станат конкурентни като цени, може да се наложи изискване таксиметровите компании да преминат изцяло към автомобили с електрически двигатели.

Използването на инструментите за обществени поръчки може да наложи тенденцията за навлизането на електрически транспортни средства в компаниите за сметоизвозване.

Без ДДС

С въвеждането на данъчен кредит ще се стимулира купуването на "зелени" коли, категоричен е Иво Цачев от Българската асоциация на електрическите превозни средства. Според него такава е практиката в повечето страни, които

3

► лева струва изминаването на 100 км с електрически автомобил

искат да развият този сектор. Електрическите автомобили са с около 60-70% по-скъпи от бензиновите или дизеловите, но ако се пресметнат разходите по издръжка, електрическите коли се оказват по-изгодни. Изминаването на 100 км струва около 2-3 лв. При бензиновите коли този пробег излиза до 20 лв. "Приспадането на ДДС ще направи и продажните цени по-сравними", смята Цачев.

Въпреки липсата на ясни правила, поставени от държавата по отношение на инвеститорите, следващата година при всички положения ще покаже дали България ще произведе първите електромобили. Дори и това да се случи, със сигурност произведените електромобили няма да се движат по българските пътища. Засега.

Елина Пулчева

Пускаме 15 колонки за зареждане през следващата година

Скептичен съм по отношение на новините, че още през 2011 г. в страната ни ще се произведат първите електромобили. Ако искаме тези коли да се движат у нас, е нужна логистика, която липсва. Въпросът кое да бъде направено първо, е сложен - колата или инфраструктурата, защото и двете неща са взаимно зависими.

Нашата компания

"Ренърджи" планира да реализира пилотен проект през втората половина на 2011 г. В София ще бъдат изградени около 10-15 колонки за зареждане на електромобили. Проектът ще се реализира съвместно с германски концерн, който има опит в изграждането на подобни станции. Все още сме на фаза на предварителни преговори с общината, за да опре-

Иво Цачев, Българска асоциация на електрическите превозни средства

Електромобилите може да бъдат резервоари за електрическа енергия

делим местата, на които ще поставим колонките. Предизвикателствата пред електромобилите не са самите места за зареждане и къде ще бъдат локализиран, колкото мрежата да понесе такова натоварване.

Електромобилите имат едно голямо предимство - батериите им играят ролята на резервоари за енергия. По този начин, когато не са в движение, може да се включат и да подават енергийния излишък обратно към мрежата.

е и в България

ли, но все още не е помислила как

СНИМКА BLOOMBERG

Семеен и спортен електромобил от английски инвеститори

Производител е британската фирма Zero Carbon Technology, която има над 200 произведени прототипа

Като най-сигурен за реализиране е проектът на английския инвестиционен фонд "Куоръс венчър", който е насочен към производства, ориентирани към т.нар. "зелена философия". В началото на годината стана ясно, че фондът ще инвестира 100 млн. лв. в производството на четириместни и двуместни спортни автомобили в Стара Загора. Инвестицията ще се осъществи на няколко етапа, като след леките автомобили може да се премине към сглобяването на лекотоварни коли и автобуси за градския транспорт.

Производител ще е британската фирма Zero Carbon Technology, която разработва производството на електромобили от 7-8 години. В момента са произвели над 200 прототипа в Австрия и цената им е около 10 хил. паунда. Моделите, които ще се реализират у нас, са с работното име ZCV-4. Производителите твърдят, че готовите до момента прототипи са доказали, че с едно зареждане на акумулаторната батерия може да се изминат до 300 км, а максималната скорост, която може да достигнат, е до 120 километра в час. За изминати 100 километра разходът ще е 1.45 EUR. Първоначалната амбиция по данни на икономическото министерство е в Стара Загора да се произвеждат около 5 хил. коли годишно.

Българо-китайски електромобили - засега само идея

След първите пикапи и джипове от българо-китайския проект в Ловеч производството може да включи и "зелени" автомобили

Електромобили, произведени от българската компания "Литекс Моторс" в сътрудничество с китайската компания Great Wall, за съжаление все още е само идея. Още през 2011 г. се очаква да бъдат готови първите автомобили във вече съществуващия завод в Ловеч. Първите три модела автомобили там ще са пикап Wingle, джип Hover

и модел от клас MPV. Прогнозите на инвеститорите е в Ловеч да бъдат произведени общо по 50 хил. броя автомобили годишно. Като евентуално бъдещо развитие на производството българо-китайското сътрудничество вижда и пускането на два модела, които да се движат на ток. "В момента не можем да дадем повече информация, тъй като сме на първия етап от основното производство, но производството на електромобили при всички положения няма да започне скоро", казаха за в. "Пари" от българската компания.

Завод за електрокари в Пловдив също с интерес

Българското предприятие "Балканкар Рекорд" ще проучва възможността за съвместна работа с руска компания

На етап "преговори" е идеята за производство на "зелени" автомобили от завода за мотокари и електрокари "Балканкар Рекорд" и руската компания "Компомаш". "Заинтересовани сме от производството на електромобили,

защото това е направление, което ще се развива много в бъдеще", каза за в. "Пари" изпълнителният директор на "Балканкар Рекорд" Петър Петров. Изхождайки от близките технологии, по които се произвеждат електромобили и електрокари, едно подобно производство представлява интерес за "Балканкар". Все още обаче не са конкретизирани параметрите, при които българската компания би си сътрудничила с руската.

КРС свали с 38% цените за ползване на каналите на БТК

С наложените ограничения се постига опростяване на ценовата листа за ползване на подземната канална мрежа на БТК

Готви се и нов Закон за устройство на територията

Комисията за регулиране на съобщенията взе решение да намали цените, искани от "Българска телекомуникационна компания" АД за достъп до каналната мрежа на дружеството. КРС даде задължителни указания за изменение на общите условия на компанията за ползване на подземната мрежа, както и за налагане на ценови ограничения.

Нови цени

С решението на комисията цената за полагане на кабели в една защитна тръба ще е с 38% по-ниска. Така месечният абонамент за ползване на канална тръба вече е 0.46 лв. на линеен метър. Ползването на канална тръба при положени кабели в защитна тръба ще струва 0.16 лв. на линеен метър, а ползването на канална тръба при положен кабел е 0.08 лв. на линеен метър без ДДС.

С наложените ограничения се постига опростяване на ценовата листа за ползване на подземната канална мрежа на БТК, коментират от комисията.

Скъп гостъп

Миналата седмица трите браншови организации на телекомуникационни оператори - Сдружението за електронни комуникации (СЕК), Сдружението на независимите интернет доставчици и Асоциацията на българските кабелни оператори, се оплакаха, че са подложени на рекет от страна на общини и регулатор. Те упрекнаха КРС, че отлага приемането на новите общи правила за ползване на каналната мрежа на БТК. От Сдружението за електронни комуникации заявиха, че ще коментират решението на комисията, когато излезе пълният му текст. Бившият държавен телеком разполага с най-голямата подземна мрежа от тунели за кабели, но според останалите оператори достъпът до тръбите в момента

е прекалено скъп.

Нов закон

На своята пресконференция преди седмица от СЕК също така казаха, че още през март са изпратили писмо до Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в което предлагат редица изменения на Закона за устройство на територията. От министерството отговориха, че в момента се подготвя нов закон, а до края на тази година предстои да бъдат приети спешни промени в сегашния. Според арх. Лилия Станкова, директор на дирекция "Устройство на територията", промените в закона ще са свързани с оптимизирането на държавната администрация, премахването на дублиращи се функции, увеличаване на правомощията на местната администрация, изпълнението на европейски директиви и др. На този етап обаче предложението на сдружението не са били обсъдени за включване в законопроекта.

Пламен Димитров

Компания на „Химимпорт“ увеличава капитала си 14 пъти

„Холдинг Асенова крепост“ се опитва да привлече 12.5 млн. лв. от капиталовия пазар

Бившият приватизационен фонд „Асенова крепост“, който сега под името „Холдинг Асенова крепост“ се контролира от „Химимпорт“, ще увеличи капитала си близо 14 пъти до 5 млн. лв. Това стана ясно от уведомление на публичното дружество до Българската фондова борса.

Според него слаболиквидната компания „Холдинг Асенова крепост“ ще се опита да привлече 12.5 млн. лв. от БФБ, като предложи за записване 4.6 млн. акции на цена от 2.70 лв. При последната си сделка книгата на дружеството са оценявани на 2.7 лв. Дружеството обаче е търгувано изключително рядко и от началото на 2010 г. са прехвърлени едва 870 негови

акции.

Инвестиции

От компанията обясниха за в. „Пари“, че няма кой да коментира каква е целта на предстоящото увеличение на капитала. Според сайта на дружеството „Холдинг Асенова крепост“ има две дъщерни компании - „АК пластик“ ООД, в която държи 99%, и „Асела“ АД, където има 51.39%. За „АК пластик“ ООД няма никакви данни в Търговския регистър, а „Асела“ АД е производител на елементи за машиностроителната индустрия.

Други предприятия, в които „Холдинг Асенова крепост“ има сериозно участие, са „Асенова крепост“ АД с дял от 13.58%, „Заваръчни машини“ АД с 25.52% и „ЕМПИ“ АД с 33.98%.

В „Холдинг Асенова крепост“ има само един водещ акционер с дял над 5% от капитала, показват

Опум

Наскоро друг бивш приватизационен холдинг, който сега гравитира около „Химимпорт“, увеличи драстично капитала си. „Сила холдинг“ привлече 15 млн. лв. от акционерите си, сред които са фондове на „ЦКБ Асет Мениджмънт“ и „Реал Финанс Асет Мениджмънт“. Това превърна компанията в едно от дружествата, успели да вземат най-много средства от борсата в условията на драстичен спад на ликвидност.

Факти

Данъчни облекчения в ЕС за горивна ефективност

► **Белгия** - При покупка на електрически автомобили собствениците могат да приспадат 30% от цената му от годишния си данък doход (не повече от 9000 EUR).

► **Кипър** - Премия от 700 EUR получава всеки, купил кола на ток (максимум по 7 такива автомобили на човек или компания).

► **Чехия** - Електрически, хибридни или автомобили на алтернативно гориво са напълно освободени от плащане на пътен данък.

► **Румъния** - Електрическите и хибридните автомобили са освободени от специалния данък "Замърсяване", който се плаща при регистрация.

► **Великобритания** - Електромобилите са освободени от годишния пътен данък. От 2011 г. се заделят 230 млн. GBP за стимулиране на такава покупка. Отстъпка от 25% от цената ще получи всеки купувач на такава кола.

Надзорът пише нова тарифа за таксите

Острата реакция на финансовото министерство по първия вариант накара Комисията за финансов надзор да започне диалог с пазара

Комисията за финансов надзор (КФН) най-вероятно ще трябва да напише нова тарифа за таксите, които събира от поднадзорните си лица. На среща между ръководството на надзора и представители на асоциациите в небанковия финансов сектор е поставено началото на диалог между регулатора и заинтересованите лица. След като през миналата седмица се появи предложението на КФН за драстично увеличение на таксите за общ финансов надзор, за издаване на лицензи за дейност и за потвърждаване на проекти за публично предлагане на ценни книжа, различните браншови организации на застрахователния, осигурителния и капиталовия пазар протестираха срещу намеренията на КФН за увеличаване на таксите, без да е искано мнението им.

И все пак консултации

Именно фактът, че драстичните увеличения на таксите и дузината нови, които планира да въведе надзорът, доведе до остра реакция от Министерството на финансите, което върна проекта в КФН. От финансовото ведомство са били изключително остри в оценката си за липсата на диалог с поднадзорните лица преди приемането на проекта. Сред аргументите на МФ е, че подобен проект трябва задължително да се съгласува със засегнатите страни, а това не е направено.

На срещата между ръководството на надзора и браншовите организации на трите пазара, които регулира КФН, е било поставено началото на диалог относно новата тарифа, без обаче да се стигне до конкретен вариант и стойност на новите такси. Това навежда на мисълта, че тепърва новите такси, които дължат поднадзорните лица, ще са обект на обсъждане, което може коренно да промени първоначалните намерения на ръководството на КФН.

Участниците са обяснили, че тази среща е трябвало да стане преди приемането на проекта за наредбата, който е било добре да се появи след предварителен диалог. „Има съгласие да продължим с обсъждане на тарифата”, лаконичен беше Стоян Тошев, председател на управителния съвет на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД).

Съгласните сред несъгласните

Единствено от Българската

► В КФН трябва да се правят инвестиции за милиони, за да може да се прави качествен надзор, аргументира искането за по-високи такси председателят на регулатора Стоян Мавродиев

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

” Има съгласие за увеличаване на таксите, но не и в сегашния размер, който да прехвърли цялата тежест върху бизнеса

Мими Виткова,
председател на АЛДДЗО

” Има съгласие да продължим с обсъждане на тарифата

Стоян Тошев,
председател на БАУД

” Подписахме и меморандума за сътрудничество и се надявам след тази стъпка конструктивно да се решават проблемите на целия небанков финансов сектор

Даниела Пеева,
председател на АДВИБ

” Не мога да кажа дали ще се съгласим с предложението напълно, частично, или ще го отхвърлим, защото решението трябва да се вземе от членовете на БАЛИП

Любомир Бояджиев,
председател на БАЛИП

” Сега вероятно ще има преразглеждане на таксите и ново предложение, което ще бъде обсъдено и с министъра на финансите Симеон Дянков

Никола Абаджиев,
председател на БАДДПО

асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО) засега изразяват твърда подкрепа за вдигане на таксите, без да уточняват на какво повишение ще са склонни. „Асоциацията на пенсионните фондове по принцип подкрепя предложението на КФН за по-високи такси и нашата позиция беше споделена от болшинството от колегите”, каза Никола Абаджиев, председател на БАДДПО. По думите му те разбират мотивите на надзора, че трябва компетентен и силен регулатор с компетентни хора. Подкрепата на пенсионните фондове обаче не е безрезервна. „Не трябва проблемите с бюджета на КФН да се стоварват само върху

бизнеса”, добави Никола Абаджиев. Подкрепа донякъде са дали и от Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване (АЛДДЗО). В нея обаче членуват 12 от регистрираните 21 частни здравни фонда в България. Председателят на АЛДДЗО Мими Виткова каза, че има съгласие за увеличаване на таксите, но не и в сегашния размер, който да прехвърли цялата тежест върху бизнеса. „Разходите трябва да се поемат солидарно от държавата и бизнеса”, твърди Мими Виткова.

Предложенията - максимално бързо

Всички засегнати страни са постигнали договорка с

ръководството на КФН да изпратят предложението си за размера на таксите. „Максимално бързо асоциацията на посредниците ще излезе с официално становище на проекта на КФН за таксите и то ще бъде изпратено в комисията”, каза Любомир Бояджиев, председател на УС на Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП). Той направи уточнението, че решението дали да се подкрепи проектът напълно, частично или да се отхвърли, ще се вземе от членовете на БАЛИП. „Председателят на КФН Стоян Мавродиев предложи на всяка асоциация да посочи какви

са приемливите такси за групата, която представлява”, обясни Даниела Пеева, председател на УС на Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България (АДВИБ). По думите ѝ все още няма конкретно предложение или точна тарифа. „Идеята беше проектът за тарифата, който е качен на сайта на КФН, да бъде обсъден със заинтересованите лица”, добави Даниела Пеева.

В очакване на по-малкото зло

Преди седмица председателят на КФН Стоян Мавродиев защити предложението за по-високите такси с мотива, че качествен и ефективен финансов над-

зор се прави с много пари. Според него в КФН трябва да се правят инвестиции за милиони, за да може да се прави качествен надзор. Сега топката е прехвърлена в полето на участниците на трите пазара, които да кажат мнението си как точно да се променят и дали изобщо да се променят таксите на КФН. Липсата на конкретика след срещата между регулатора и засегнатите страни навежда на мисълта, че компромисът остава единственият вариант от тук нататък. Явно увеличението ще има, бизнесът ще се примири с него, но само ако е по-малко от сега предлаганите двойно по-високи такси.

Атанас Христов

Scania и MAN обмислят сливане

Volkswagen подготвя план, с който да даде водеща роля на шведската компания

Шведската компания Scania и германският ѝ конкурент MAN водят преговори за сливане, с което ще се превърнат в най-големия производител на камиони в Европа, стана ясно вчера. Съобщението беше направено, след като през почивните дни германският седмичен вестник Der Spiegel написа в своя статия, че Volkswagen планира да придобие пълен контрол над MAN чрез Scania.

Затопляне

Отношенията между MAN и Scania се влошиха, след като преди четири години германската компания се опита да предприеме враждебно поглъщане на шведския си конкурент. Впоследствие двата производителя започнаха да обмислят различни партньорски проекти. „Този процес показва, че за да се реализира напълно потенциалът за синергия, е необходимо по-близко сътрудничество чрез комбиниране на двете компании“, съобщи от Scania. И двете страни са решени да запазят марките си, казаха от MAN и Scania. „На този ранен етап от об-

създанията все още няма взети решения“, уточниха от германската компания. По-рано тази година главният изпълнителен директор на Volkswagen Мартин Винтеркорн назначи ръководителя по производството Йохем Хайцман на нов пост със задачата да контролира дяловете на компанията в производството на камиони и да подобри връзките между Scania и MAN.

Реални шансове

Volkswagen има реална възможност да изпълни плановете си да контролира германския производител. Компанията държи 28.7% от капитала и 29.9% от правата за гласуване в MAN, както и 49.3% от капитала и 71.8% от пра-

вата за гласуване в Scania. Освен това MAN контролира 13.3% от капитала на Scania и има 17.4% гласове. Според източници на Financial Times Volkswagen планира да даде ключова роля на шведската фирма. VW разполага с около 20 млрд. EUR в брой и смята да стане мажоритарен собственик на Scania, като прехвърли дела си в MAN в шведската компания. След това Scania може да отправи оферта за поглъщане на германската фирма, която, макар и по-голяма, е по-нерентабилна. Проблеми може да се очакват от страна на профсъюзите в Германия, които заявиха, че „категорично се противопоставят на поглъщането на MAN чрез Scania“.

Пазар Двете компании имат 30% от европейския пазар

Заедно Scania и MAN имат общ дял на европейския пазар на камиони и автобуси от 29%, показват данни на Европейската асоциация на производителите на автомобили към септември. След това се нареж-

gam Daimler с 21% и Volvo (включително и погрозделението за камиони Renault) с 23%.

В световен мащаб двете компании са продали над 84 хил. тежкотоварни превозни средства през първите девет месеца на 2010 г. Ако се обединят, те ще държат 5.9% от световния пазар, с което ще изпреварят Volvo (5%), но няма да успеят да задминат Daimler (11%).

Шведският производител на камиони Scania вероятно ще получи ключова роля в плановете за сливане с MAN

СНИМКА BLOOMBERG

ВНР Billiton се отказва да купува Potash

Добивната компания не успя да убеди канадското правителство и оттегли офертата си

Англо-австралийският минен гигант ВНР Billiton оттегли офертата си за поглъщане на канадския производител на калиеви торове Potash Corporation, след като сделката беше блокирана от Отава. От ВНР казаха, че не могат да убедят канадското правителство за ползата от придобиването въпреки обещанията им за значителни инвестиции и работни места, съобщи ВВС.

Неубедително

В началото на ноември Ка-

Канадската компания Potash гържи повече от 25% от пазара на калиеви торове в света

СНИМКА REUTERS

нада отхвърли офертата, като заяви, че не е убедена, че тя е в интерес на страната. Най-голямата добивна компания в света имаше срок от 30 дни да обжалва решението. През август

ВНР направи оферта за 38.6 млрд. USD. Според Potash обаче предложението на ВНР е доста под стойността на компанията. „Офертата не отговаря нито на позицията, която Potash има в

този стратегически важен сектор, нито на бъдещите ни възможности за растеж“, казаха от канадския производител, който държи над 25% от световния пазар на поташ.

„За съжаление, въпреки че получихме всички необходими разрешения от антигръстовите власти, не можахме да получим одобрение по канадския закон за инвестициите и решихме да оттеглим офертата си“, каза главният изпълнителен директор на ВНР Мариус Клоперс.

Политически съображения

Решението на канадското правителство се дължи на политически съображения, коментира ВВС. Правителството на консерваторите е в деликатна позиция, тъй като няма мнозинство. В същото време в Канада има сериозна реакция срещу сделката.

Междувременно министърът на промишлеността Тони Клемент за пръв път коментира защо правителството е отхвърлило предложението. „ВНР не доказаха достатъчно убедително, че плановете им за продажба на поташ ще подобрят и в момента отличните позиции на Канада на международния пазар“, посочи той.

За Мариус Клоперс пък това е третата провалена сделка, откакто поема поста в ВНР.

През 2008 г. компанията не успя да купи конкурента си Rio Tinto, а по-рано тази година се провалиха и плановете за създаване на смесено предприятие с компанията.

Производителят на тежко оборудване Caterpillar навлиза и в добивната индустрия

Компанията от Илинойс ще плати 7.6 млрд. USD за Vucyrus

Производителят на тежко оборудване Caterpillar Inc обяви, че ще купи Vucyrus International Inc за 7.6 млрд. USD с цел да навлезе в добивния сектор. Това ще бъде най-голямата сделка за Caterpillar и ще

отбележи завръщането ѝ в сектор, от който се оттегли през 2004 г.

Стратегически сектор

„Добивната индустрия е стратегически сектор за нас“, каза главният изпълнителен директор на базирания в Илинойс компания Дъглас Оберхелман. По думите му търсенето на минерали и въглища ще

се увеличава заради урбанизацията. Сделката може да помогне на Caterpillar и да засили присъствието си на бързо развиващите се пазари, тъй като една трета от приходите на Vucyrus идват от нововъзникващите икономики.

Плюс гълговете

Акционерите на Vucyrus ще получат по 92 USD в брой на акция, което е 32%

над пазарната стойност при затваряне в петък. Освен това Caterpillar ще поеме дългове на компанията на обща стойност 1 млрд. USD, с което цената на сделката става 8.6 млрд. USD. Планира се покупката да бъде финализирана до средата на следващата година. В резултат на сделката разходите на двете компании се очаква да намалеят с около 400 млн. USD след 2015 г.

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДИН ГРАДСКИ РЕЗЕРВОР

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPEEDY
EXPRESS DELIVERY SERVICE
РЕЧЕНБ. СТОПЕНО

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Ноември	Декември
Суров петрол	NYMEX	USD/b	85,36	-
Брент	ICE	USD/b	87,04	-
Газов	ICE	USD/t	741,25	-
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,84	-
Гориво за отопление	NYMEX	USD/gal.	2,38	-
Пропан	NYMEX	USD/gal.	0	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	245,87
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	210,22
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	186,58
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2934,08
Kaiko		NYBOT	USD/m	2.781,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	4500,66
Соя	No.2	ICE	USD/m	466,20
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	664,00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	8.710,00	8.681,00
Калай	LME	USD/т	26.750,00	26.750,00
Олово	LME	USD/т	2.533,00	2.550,00
Цинк	LME	USD/т	2.433,00	2.453,50
Алуминий	LME	USD/т	2.433,50	2.456,50
Никел	LME	USD/т	23.620,00	23.695,00
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2.220,00	2.195,00

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.p.y.	1368,8	1369,8
Сребро	LME	USD/т.p.y.	26,04	26,06
Платина	LME	USD/т.p.y.	1666	1687
Паладий	LME	USD/т.p.y.	676	681
Родий	LME	USD/т.p.y.	2.400,00	2.600,00

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг; 1 bu. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1bu. овес = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,3821
Бразилски реал	BRL	10	8,43030
Канадски долар	CAD	1	1,37155
Швейцарски франк	CHF	1	1,46449
Китайски ремиинби юан	CNY	10	2,12124
Чешка крона	CZK	100	7,98200
Датска крона	DKK	10	2,62242
Естонска крона	EET	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,21749
Хонконгски долар	HKD	10	1,81762
Хърватска куна	HRK	10	2,66753
Унгарски форинт	HUF	1000	7,09714
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,57856
Исландска крона	ISK	100	3,8016
Японска йена	JPY	1000	1,37313
Южнокорейски вон	KRW	100	1,73713
Литовски литас	LTL	1000	1,24892
Латвийски лат	LVL	10	5,66448
Мексиканско песо	MXN	1	2,27563
Малайзийски рингит	MYR	10	1,3213
Норвежка крона	NOK	10	4,52037
Новозеландски долар	NZD	10	2,39729
Филипинско песо	PHP	10	1,05783
Полска злота	PLN	100	3,25164
Нова румънска лея	RON	10	4,83984
Руска рубла	RUB	10	4,54126
Шведска крона	SEK	100	4,58093
Сингапурски долар	SGD	10	2,10045
Словашка крона	SKK	10	1,07961
Тайландски бат	THB	100	4,71443
Нова турска лира	TRY	10	9,87244
Щатски долар	USD	1	1,41103
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,03140

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.11.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,41501	0,00133
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,33474	0,03325
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,42253	0,01048
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,45653	-0,00774
КИТАЙСКИ РЕМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,16042	0,01116
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,94181	0,00097
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62383	0,00003
ЕСТОНСКА КРОНА	EET	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30668	0,00760
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,85148	0,01120
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,64444	-0,00556
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,07404	-0,01204
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,60152	0,00306
ИНДИСКА РУПИЯ	INR	100	3,17804	-0,01881
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	3,80160	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,27609	-0,01104
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,26409	-0,00153
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,27578	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,16559	0,00084
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,57194	-0,01361
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,40407	-0,00074
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,11210	0,00327
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,28352	0,02250
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,97667	-0,00139
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,55480	0,00106
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,63509	-0,00288
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,08755	-0,00241
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,10169	-0,00043
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,79335	0,00657
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,91499	-0,05356
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,43537	0,00890
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,05029	-0,00286
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1961,3000	-20,56000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 16.11.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Райффайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ Capital Management

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 12.11.2010 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
консервативен	USD	157,90	157,13	156,36	155,98	154,05	154,05
консервативен	EUR	11,95	11,89	11,83	11,81	11,66	11,66
консервативен	EUR	84,51	84,10	83,69	83,28	82,05	82,05
балансиран	EUR	103,44	102,94	102,44	101,94	100,43	100,43
балансиран	EUR	782,23	778,44	774,64	770,84	759,45	759,45
високодоходен	EUR	178,52	177,67	176,82	175,97	170,02	170,02
високодоходен	EUR	81,50	81,11	80,72	80,33	78,37	78,37
високодоходен	EUR	159,64	158,87	158,11	157,34	153,50	153,50
високодоходен	EUR	321,57	320,04	318,51	316,98	306,26	306,26
високодоходен	EUR	207,61	206,62	205,63	204,64	197,72	197,72
високодоходен	EUR	245,69	244,52	243,35	242,18	233,99	233,99
високодоходен	EUR	86,18	85,77	85,36	84,95	82,08	82,08
консервативен	EUR	240,60	239,45	238,31	237,16	229,14	229,14

Неплата стойност на акциите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондове може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

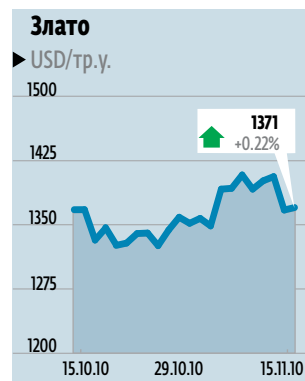
Фонд	Тип	Ем. ст./сп	ЦОИ	От началото на годината (не се анюализира)	Доходност и Риск	За последните 12 мес.					
						От началото на публ. преразглеждане	От началото на публ. преразглеждане	От началото на публ. преразглеждане	От началото на публ. преразглеждане		
Авора Капитал АД											
Авора Капитал - балансиран	Смесен - балансиран	4.6521	4.6554	4.8382	4.6521	4.5591	-9.66%	15.71%	-13.78%	-23.83%	21.01.2008
Авора Капитал - Global Commodity Fund	фонд в акции	7.2814	7.3178	7.5727	7.2814	7.1358	-2.79%	14.24%	-0.14%	-10.69%	23.01.2008
Авора Капитал Global Macro Европа	фонд в акции	10.1625	10.3149	10.5690	0.0000	0.0000	1.02%	0.10%	1.27%	1.42%	23.09.2009
Активна Асет Мениджмънт АД											
До Активна Високодоходен	фонд в акции	2.0901			2.0901		-16.14%	28.75%	-19.67%	-57.48%	12.11.2007
До Активна Балансиран	Смесен - балансиран	2.4740			2.4740		-16.83%	25.32%	-20.64%	-51.13%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД											
До Астра Кеш	Фонд на паричен пазар	11.3918		11.3861	11.3690	11.3804	5.99%	0.12%	6.97%	6.36%	06.10.2008
До Астра Баланс	Смесен - балансиран	10.6875		10.6343	10.5280	10.5811	0.0000	-3.53%	-1.31%	3.00%	06.10.2008
До Астра Плюс	фонд в акции	9.7427		9.5488	9.4848	9.5973	-0.70%	8.44%	-6.98%	-1.48%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД											
До БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	Смесен - балансиран	13.0057			12.8769		-4.06%	5.70%	-5.86%	5.27%	14.12.2005
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	7.4018			7.3285		-12.51%	10.49%	-16.79%	-5.88%	01.03.2006
ИД БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	4.2390			4.1970		-28.30%	12.78%	-29.75%	-19.94%	21.06.2006
До БенчМарк Фонд 4 Енегетика	фонд в акции	7.7285			7.5034		-5.26%	11.86%	-2.13%	-9.81%	05.02.2008
До БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.3066			10.9773		6.97%	12.58%	8.53%	3.41%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 6 Паричен	Фонд на паричен пазар	12.1706			12.1706		7.28%	0.17%	8.84%	8.34%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД											
До БКМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	82.4707			82.4707		-0.56%	1.37%	-1.90%	-4.41%	20.11.2006
До Европа	фонд в акции	47.4781			47.4781		-8.51%	2.55%	-11.09%	-13.21%	20.11.2006
До Балкани	фонд в акции	63.4093			63.4093		-8.02%	4.92%	-6.86%	-11.77%	03.10.2007
Варчев Мениджмънт Къмпани ЕАД											
До Варчев Високодоходен фонд	фонд в акции	96.7467			95.3063		-6.46%	3.37%	-8.18%	-1.07%	04.01.2007
До Варчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	78.4912			77.3226		-5.94%	2.48%	-7.39%	-7.30%	25.06.2007
ДСК Управление на Активи АД											
До ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.31847			1.31583		5.48%	0.74%	6.38%	5.71%	01.12.2005
До ДСК Баланс	Смесен - балансиран	1.07017			1.06377		-0.85%	4.08%	-1.65%	1.32%	01.12.2005
До ДСК Растек	фонд в акции	0.73135			0.72049		-6.44%	8.10%	-8.22%	-6.62%	01.03.2006
До ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.74079			0.73635		0.93%	2.54%	1.63%	-10.63%	07.03.200

Индекс на деня

0.87

► процента се повиши германският индекс DAX и достигна 6793 пункта

” По време на борсовата сесия в понеделник измерителят добави 58 пункта към стойността си. Основната причина за това станаха добрите икономически новини в САЩ и Япония

” Цената на златото отчете повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1373 USD/тр. у. Голяма помощ на метала оказа слабият долар, който върна интереса към нефинансовите активи

Стока на деня

2.1

► процента спечели царевицата на борсата в Чикаго и стигна 215.73 USD/m

” На последната борсова сесия зърното поскъпна с 5.51 USD заради засиленото търсене. Страхът от дефицит продължава да движи цената на зърнените култури нагоре

Петролът започна да се възстановява след краха в края на миналата седмица

Цената на суровия петрол се покачи за първи път след три поредни губещи сесии. Най-изразителен беше спадът в петък, когато нефтът се раздели с 3.3% от стойността си, а общото понижение в рамките на петте работни дни достигна 2.5%. В края на миналата седмица стана ясно и че през октомври петролните рафинерии в Китай са преработвали средно 8.80 млн. барела петрол на ден, което е с рекордните 12% повече

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” В Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през декември достигна 85.10 USD/б, което е поскъпване с 0.14%

спрямо същия месец на 2009 г.

Като основна причина за доброто започване на новата седмица бяха оптимистичните данни за растежа на brutния вътрешен продукт на Япония. Те показаха, че третата по големина икономика в света се е разраснала с 3.9% за периода от юли до септември спрямо същия период на 2009 г. Последните икономически данни подкрепиха очакванията за по-голямо

енергийно потребление в Азия. Прогнозите на пазарните анализатори бяха за по-слаб ръст на японската икономика в рамките на 2.5%. Спрямо второто тримесечие БВП на страната е нараснал с 0.9%, когато повишението беше едва 0.4%, показаха още предварителните оценки на министерския съвет в Япония.

Не по-малко влияние оказаха и данните за продажбите на дребно в САЩ през октомври. Според цифрите, изнесени от американското търговско министерство, продажбите са се увеличили с 1.2%, което е най-резкият скок от март 2010 г. За сравнение през септември ръстът на този показател стигна 0.7%, колкото бяха и предварителните прогнози на анализаторите.

На борсата в Ню Йорк цената на американския лек суров петрол с доставка през декември достигна 85.10 USD/б, което е поскъпване с 0.14%. Brent с доставка също през декември напредна с 0.4% до 86.66 USD/б. Декемврийските фючъри на брента изтичат днес, а по-активно търгуваните януарски фючъри поскъпнаха с 0.3% до 86.81 USD/б. □

► Добрите новини от Запад и от Изток помогнаха на петрола да възстанови част от загубите СНИМКА REUTERS

Коментар

Азиатските индекси се задържаха на червена територия

► Строгата фискална политика на Китай продължава да плаши инвеститорите СНИМКА BLOOMBERG

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” Водещият японски индекс Nikkei 225 се повиши с 1.1% до 9827.51 пункта

Понижението на азиатските борси продължи и по време на последната борсова сесия, след като през миналата седмица индексите отбелязаха най-силния си седмичен спад за последните три месеца. Водещата новина продължава да е строгата фискална политика в Китай, която буди опасения за икономическия ръст на страната. Регионалният индекс MSCI Asia Pacific заруги

0.4% и слезе до 131.63 пункта въпреки по-добрите от очакваното данни за растежа на японската икономика през третото тримесечие. Предварителните данни показаха, че тя е нараснала с 3.9% на годишна база при очакван ръст от 2.5%.

Това помогна на водещия японски индекс Nikkei 225 да се повиши с 1.1% до 9827.51 пункта. Понижението в минния сектор обаче изпратиха австралийския индекс S&P/ASX 200 с 0.1% надолу до 4688 пункта. В Нова Зеландия NZX 50 добави 0.5% до 3328 пункта заради увеличението на продажбите на дребно в страната с 1.6% на месечна база през октомври. □

Американската валута продължава да поскъпва въпреки действията на Фед

В понеделник доларовият индекс, измерващ стойността на щатските пари спрямо кошница от шест основни валути, се изкачи до шестседмичен връх след ръст в доходността на американските съкровищни облигации. В същото време еврото остана под натиска на проблемите с ирландския дълг. Дъблин заяви, че не се нуждае от помощ от ЕС въпреки нарастващия натиск. Все пак страховете сред пазарните участници остават. На фона на предстоящия

Петър Кръстев,
„БенчМарк Финанс“

” Двойката USD/JPY напредна до 83.00 USD/JPY, където бе за последно преди шест месеца

слаб икономически календар през седмицата събитията около ситуацията в Ирландия най-вероятно ще бъдат една от основните теми тези дни и същевременно един от двигателите на еврото спрямо останалите основни валути.

Преди отварянето на американските пазари снощи двойката евро/долар бе достигнала дневно дъно при психологическата цена от 1.3600 EUR/USD. Доларът бе особено

силен и срещу японската йена и британската лира. Двойката USD/JPY напредна до 83.00 USD/JPY, където бе за последно преди шест месеца.

Американската валута е подкрепена от разширяването на доходните спредове между щатските и японските правителствени облигации. Кабелът подмина основната интрадневна подкрепа при 1.6060 и достигна дъно за деня при 1.6040. □

**Областен управител на Област Враца
На основание Заповед № 45/15.11.2010 г.
на Областен управител на Област Враца
ОБЯВЯВАМ**

Търз с тайно наддаване за отдаване под наем на имот – частна държавна собственост, представляващ: самостоятелен обект в сграда с идентификатор № 12259.1019.65.1.1 по кадастралната карта на гр. Враца, одобрена със Заповед № РД-18-43/16.09.2005 г. на ИД на Агенцията по Кадастъра, с частично второ ниво на колони, с обща полезна площ 123,30 кв.м, находящ се на първия етаж в жилищен блок № 10, с адрес: бул. „Демокрация“ № 2, гр. Враца, с предназначение: за търговска дейност, при начална наемна тръжна цена 958,00 лв. без ДДС.

Тързът ще се провежда в сградата на Областна администрация – Враца, гр. Враца, бул. „Демокрация“ № 1, в заседателната зала на IV етаж на 07.12.2010 г. от 10:00 часа.

Озглед на имота може да се извърши на място всеки работен ден от 9,30 часа до 16,30 часа в периода от 16.11.2010 г. до 06.12.2010 г. включително. Тръжните документи са на стойност 30,00 лв. /тридесет лева/ с ДДС. Същите се предлагат за закупуване всеки работен ден от 09,30 часа до 16,30 часа в периода от 16.11.2010 г. до 06.12.2010 г. включително, в сградата на Областна администрация – Враца, бул. „Демокрация“ № 1, ет. 1 стая 101.

Заявленията за участие и цените предложения от кандидатите ще се приемат в сградата на Областна администрация – Враца, етаж I, стая № 101 до 16:30 часа на 06.12.2010 г.

Депозитът за участие в търза е в размер на 574,80 лв. с ДДС /петстотин седемдесет и четири лева и 80 ст./ Същият се внася по банков път по набирателната сметка на Областна администрация – Враца при ОББ АД клон Враца IBAN BG94UBBS8002330120635.

До търза се допускат лица, внесли депозит, закупили тръжни документи и подали заявления за участие в търза.

Тайланд и Филипините - икономическите перли на Азиатския регион

Тези страни печелят от близостта си до Китай и Индия, смятат от „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“

Повечето инвеститори са свикнали, когато стане дума за Азиатския регион, да си мислят, че става дума единствено за Китай и Индия. Според „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ обаче Малайзия, Тайланд, Индонезия и Филипините са неразделна част от икономическия бум в Азиатско-Тихоокеанския регион.

Те са част от Асоциацията на държавите от Югоизточна Азия или АСЕАН. Няколко са причините за икономическия бум в тези страни, коментира Марк Монсън, старши портфолио мениджър „Развиващи се пазари“ в австрийската „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“.

От една страна, това са провежданите икономически и социални реформи, а от друга - уникалното географско разположение на тези страни. На практика те се намират в центъра на региона с най-силен растеж в света. А освен това са и в непосредствена близост с огромните пазари на Китай и Индия.

Новите договори за свободна търговия между АСЕАН и Китай и Индия стимулират икономическия

растеж и подпомагат потреблението на вътрешния пазар. Динамичните трансформации, през които преминават тези страни, им дават предимството да са в състояние да реагират по-гъвкаво на промените и новите възможности, отколкото техните значително по-големи съседи, смята портфолио мениджърът на „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“.

Потенциал за растеж

Според анализа на австрийското управляващо дружество потенциалът за растеж в тези страни е внушителен. Общо населението на десетте страни членки на АСЕАН е на половин милиард души - двойно повече от това на САЩ. От друга страна, те произвеждат само около една десета от икономическия продукт на САЩ. В сравнение с Китай и Индия интересът на инвеститорите към страните от АСЕАН не беше толкова голям. Но това бързо ще се промени, отбелязва Монсън.

Огромни ресурси

Много от страните, които членуват в АСЕАН, разполагат също така и със собствени природни ресурси. Те са производители на много търсени селскостопански продукти, като дървесина, каучук, захарна тръстика, палмово

► Тайланд продължава да привлича туристи, което се отразява позитивно на икономическото ѝ развитие

масло и ориз. В много случаи те имат конкурентни предимства пред икономическите гиганти Китай и Индия.

Тъй като нивото на интеграция между икономиките в Азия се повишава, тези пазари от АСЕАН стават все по-независими от колебанията на икономическите цикли в по-развитите ико-

номически региони, като Северна Америка и Европа. Затова инвестицията в пазарите от АСЕАН е идеален начин за диверсификация на портфейла, съветват анализаторите от „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“.

Пазарите на развиващите се страни от АСЕАН постигнаха най-добри резул-

тати в региона от началото на годината. Много добрите данни за БВП и резултатите за корпоративните печалби бяха положителна изненада. Най-важният фактор, стимулиращ този устойчив икономически растеж, е потреблението, на което се дължат около 65% от растежа на БВП. Той бавно

достига 3000 USD на глава от населението. Но въпреки това стойностите на акциите на пазарите в страните от АСЕАН все още са едни от най-ниските в целия регион. Към момента Тайланд и Филипините са двете страни, които са в центъра на вниманието от страна на инвеститорите. □

Борсата в Манила се качи с 40% от началото на годината

Борсата в Манила, Филипините, следвайки пътя на предишните азиатски „тигри“ Сингапур, Хонконг и Южна Корея, също отбеляза силен ръст. От началото на годината досега основният борсов индекс се е качил с над 40%. Само за септември цените на акциите се качиха с около 15%. От „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ прогнозира, че акциите ще продължат да се качват, подкрепяни от по-нататъшния силен растеж на БВП. Очаква се и компаниите, които оперират в страната, да отчетат нов ръст на печалбите си.

Досега благоприятният обрат на борсата беше в резултат главно на рязкото подобряване на политическите условия. Именно те години наред бяха ключов рисков фактор за чуждестранните инвеститори, посочва портфолио мениджърът на „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ Марк Монсън. Президентът на Филипините Бениньо Акино притежава решителността и средствата да продължи напред с по-нататъшни реформи, които ще спомогнат за намаляване на корупцията и за укрепване на държавния бюджет. През първото шестмесе-

► Ключовият фактор за растежа във Филипините е потреблението на вътрешния пазар

чие компаниите от Филипините отбелязаха много по-добри резултати в сравнение с прогнозите, а също така са налице и много признаци, че тази тенденция ще продължи, дори и ако икономическото развитие в глобален мащаб се забави, тъй като ключовият фактор за растежа в страната е потреблението на вътрешния

пазар, обяснява Монсън. Филипините бяха една от малкото страни, които успяха да постигнат растеж дори и през 2008/2009 г.

Една от основните причини за това са филипинците, които работят в чужбина и в по-голямата си част са заети в сектори, които не зависят в особено голяма степен от глобалната ико-

номика. Сумите, които те превеждат, съставляват 10% от икономическия резултат на Филипините и са важен източник на подкрепа за страната. Според „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ повечето чуждестранни инвеститори все още подценяват подобрилите се условия и потенциала за печалби на филипинските компании. □

Инвеститорите подценяват фондовия пазар в Банкок

След като през май политическата ситуация в страната се успокои, фондовата борса в Банкок регистрира покачване от около 30% и тук според „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ отново става въпрос не само за краткотрайно движение нагоре в резултат на политически развития, а по-скоро за началото на завръщане към нормално състояние и стабилност.

Стойностите на акциите, които се търгуват на Тайландската фондова борса, остават много атрактивни както в абсолютна стойност, така и съпоставени спрямо другите развиващи се пазари. Корпоративните печалби нарастват бързо, а също така и перспективите за увеличаване на приходите са добри. Годишният ръст на доходността от вложенията в акции на борсата в Банкок е между 10 и 20%. Множество са факторите, които предполагат, че тази тенденция ще се запази и през следващите години. Много често потенциалът за печалби на местните компании се подценява основно заради дългогодишните политически размирици.

Според австрийското управляващо дружество

Тайланд е на прага да изживее икономически бум, подобен на този, който наблюдавахме в началото на деветдесетте години. Това в най-голяма степен е подкрепено от реформите, които правителството предприе, намаляването на държавния контрол върху промишлеността и държавните инвестиции, както и постоянния приток на чуждестранни инвестиции. Монсън смята, че размерът на вътрешните спестявания нарасна с много голяма стъпка през последните години. А това ще подкрепя потреблението и ще стабилизира икономиката в дългосрочен план.

Негативен сценарий за развитието на икономиката на Тайланд е възможен единствено ако е налице срив срив в Азия. Засега обаче това е много малко вероятно.

За разлика от Малайзия и Индонезия фондовата борса в Тайланд е доста ликвидна. Акции на почти всички сектори от икономиката са качени за търговия. Според „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ в дългосрочен план на местния капиталов пазар може да се реализират двуцифрени доходности. □

САЩ вече не са най-доброто място за инвестиции

Развиващите се пазари като Китай, Бразилия и Индия са новите дестинации за капиталовложенията

САЩ и големите развити икономики представляват все по-малък интерес за инвеститорите. Това показва проучване на Bloomberg сред 1030 инвеститори, анализатори и брокери от цял свят. Проучването показва, че новите възможности за правене на пари се намират в нововъзникващите пазари, като Китай, Бразилия и Индия. От изнесените данни става ясно, че Америка заема незавидното четвърто място в класацията по привлекателност на капиталовложенията, като немалка част от запитаните дори я обявиха за най-лошото място за инвестиции след Европейския съюз.

Най-силно влияние за негативното представяне на САЩ изигра решението на Фед да отпусне 600 млрд. USD за изкупуването на държавни облигации. Според запитаните финансиста улесняването на монетарната политика чрез наливането на пари за изкупуване на дългови книжа представлява потенциална опасност за ново сътресение на пазарите. На въпроса какво се случва с най-голямата икономика в света, анализаторите отговарят нееднозначно. За 39% цялостната икономическа ситуация слабо се е подобрила. Причината е, че е налице икономически ръст през третото тримесечие, а и безработицата е паднала минимално през октомври. За други 35% обаче ситуацията продължава да се влошава, което пък се подкрепя от големия бюджетен дефицит и външен дълг на страната.

Инвестиционна класация

Като най-добрата възможност за инвестиции през 2011 г. 33% от гласувалите определят Китай. На второ място се нарежда Бразилия с 31%, а на трето Индия с 29%. Едва на четвърто място се нареждат САЩ с 23%, следвани от Африка с 11% и Русия с 10%.

На въпроса кои пазари предлагат най-лоша възможност за инвестициите догодина, участниците в проучването посочват на първо място Европейския съюз с 37%, а на второ място Япония с 30%. На трето място се намират САЩ с 24% и на четвърто се нарежда Великобритания с 20%.

Възможности

Най-големи възможности за инвестиция според анализаторите предоставя

Китай. Азиатската държава отчете икономически ръст от 9.6% през третото тримесечие и надвиши предварителните очаквания с 0.1%. Инфлацията в страната също се увеличи до нива, невиджани през последните две години, но строгите фискални мерки на правителството вдъхват доверие у инвеститорите. Устойчивостта на икономиката и стабилността на текуща сметка на страната позволиха на кредитната агенция Moody's да повишат оценката си по дълга на Китай. На 1 ноември кредитната оценка на азиатската страна беше повишена от A1 на Aa3, запазвайки положителната перспектива.

Изходът от президентските избори в Бразилия позволиха на страната да се нареди на второ място след Китай като привлекателност за инвестиции. Над 33% от участниците в проучването заявяват, че изборът е добър за бизнеса от гледна точка на това, че новият президент Дилма Русеф се очаква да продължи делото на своя предшественик Лула да Силва. За времето, през което той беше на власт, страната за първи път успя да увеличи инвестиционния си рейтинг и това се случи през 2008 г. За периода от 2003 г. до днес акциите на борсата в Бразилия се увеличиха шест пъти.

Все пак обаче има и едни 20% сред запитаните, които са на мнение, че Дилма Русеф няма да успее да продължи успешно реформите и това ще се отрази негативно върху бизнес средата.

► Кое е най-привлекателното място за инвестиции през 2011 г.

1. Китай
2. Бразилия
3. Индия
4. САЩ
5. Африка
6. Русия

► Кое е най-непривлекателното място за вложения догодина

1. Европейският съюз
2. Япония
3. САЩ
4. Великобритания

Възвръщаемост на везни

Инвеститори и анализатори не пропуснаха да дадат своята прогноза и за развитието на пазарите

през следващата година. Фискалната политика на САЩ предполага, че възвръщаемостта на капиталовите пазари ще става все по-голяма за сметка

на валутните. Очаква се доходността от акции да се нареди веднага след тази на металите и другите суровини. 49% от тях са на мнение, че най-лошо

представяне ще отчете облигационният пазар, като за това са гласували 49%. Пазарът на недвижими имоти също няма да е печеливш през 2011 г. и за това са се обявили 19% от запитаните.

Позитивните настроения на капиталовите пазари ще накарат 53% от запитаните да увеличат експозициите си в акции през следващите шест месеца, а 42% ще инвестират основно на стоковите пазари. Пригесненията около дълговите проблеми на САЩ и Европа ще принудят 55 на сто от запитаните да намалят притежанието си на правителствени облигации. При корпоративните дългови книжа ситуацията не беше толкова категорична и само 35% обявиха, че ще предприемат освобождаване от експозициите си там.

Инвеститори и анализатори категорично се обединиха около прогнозата, че цената на петрола през следващите шест месеца ще скочи с 65%, а златото с над 50%.

► Най-големи възможности за инвестиция според анализаторите предоставя Китай

ЧИМКА REUTERS

Жилищата станаха по-но само за малка част

► С 65 хил. EUR може да се купи тристаен апартамент в София. Купувачите обаче са предпазливи и теглят малки ипотечни заеми - до 30 хил. EUR

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Тази година е време за покупка с кредит, но само при наличие на стабилни доходи

Ако в годините на бума с 65 хил. EUR можеше да се купи нов двустаен апартамент в София, сега тези пари стигат и за тристаен. Статистиката е ясна. Не е ясно обаче дали повече хора могат да си позволят въпросното жилище в годините на висока безработица, намаляващи доходи и по-скъпо банково кредитиране. Иначе казано: направи ли кризата по-достъпни имотите?

В числа

Сметките на кредитните консултанти показват, че в момента жилищата са по-достъпни, отколкото преди две години. Това с особена сила важи за панелните

апартаменти, чиито цени паднаха по-значително спрямо тези на новото тухлено строителство. Така ако преди кризата двустайно панелно жилище в столичния квартал "Младост" струваше над 63 хил. EUR, в момента цената му се движи около 47 хил. EUR, т.е. с над 30% по-малко. В същото време средният доход на домакинствата, които теглят ипотечни кредити, е намалял с по-нисък темп - около 20%, а лихвите по банковите заеми са на път да се върнат до нивата от първата половина на 2008 г. Като се има предвид и по-високото самоучастие, изисквано от банките, месечната вноска при покуп-

ка на подобно жилище с ипотечен заем в момента е доста по-ниска, отколкото в годините непосредствено преди кризата.

"През последните месеци ипотечният и жилищният пазар станаха по-предвидими и хората могат да си направят реална сметка какво ще им струва покупката на имот", смята изпълнителният директор на дружеството за кредитни консултации "КредитЦентър" Тихомир Тошев. Според него, ако 2009 г. е била подходяща за покупка със спестени пари, през 2010 г. хората могат да се върнат на ипотечния пазар. Самите жилища също станаха по-достъпни и това определено активизира купувачите още към средата на годината. Много от тях имаха готовност за сделка още през 2007 г., но виждайки първите сигнали за кризата през 2008 г., решиха да изчакат, отчете Тихомир Тошев.

Гледна точка

На по-различно мнение е Лъчезар Богданов, управляващ партньор в Industry Watch. Индексът на анализаторската група, който измерва съотношението между финансовото богатство на домакинствата и цените на имотите, също показва, че жилищата ста-

ват по-достъпни. Само че за хора, чиито доходи са останали сравнително стабилни в кризата. На макрониво обаче трябва да отчитаме фактори като ръста на безработицата, която остави много хора с нулев доход. Техният достъп до кредитния пазар сега е отрязан, което прави и жилищата на практика недостъпни за тях, коментира Лъчезар Богданов. Към тази група той добави и част от сегмента на дребния бизнес, т.е. хората с нетрудови, но достатъчно добри доходи, за да изтеглят банков заем и да си позволят покупка на дом в годините преди кризата. Сега голяма част от тях загубиха бизнеса и доходите си, което също рефлектира върху жилищния пазар, изчисли икономистът. Според него именно тези фактори са в основата на намалялото търсене и спада в цените.

Предпазливи в кризата

Въпреки добрите новини за купувачите от "КредитЦентър" отчетат известна предпазливост от тяхна страна при плановите за финансиране с ипотечен кредит. Показателен за това е трайният интерес към двустайните апартаменти в София, въпреки че хора,

които преди кризата са могли да си позволят такъв, сега с почти същите пари могат да купят тристайно жилище. Статистиката на консултантската компания от последните месеци също затвърждава извода за нарасналата предпазливост на купувачите: преобладаващата част от тях теглят сравнително малки ипотечни заеми - между 10 и 30 хил. EUR. Купувачите вече са по-предпазливи и гледат да не задлъжняват много, констатира Тихомир Тошев. Самият той им препоръчва да са изключително внимателни, когато си правят сметки за нов дом.

Например въпреки обещанията за 100% финансиране от някои банки това не е препоръчителен вариант във време на криза и несигурни доходи, посочи консултантът. Освен това тези 100% се начисляват на базата не на договорената цена, а на оценка на имота от лицензирана компания. А тези оценки в момента продължават да бъдат изключително консервативни. Така реално 100% финансиране може да се получи или за изключително подценен имот, или за такъв, при чиято покупка е ипотекано и второ жилище, обобщава вариантите

Тихомир Тошев.

Очакване

Прогнозата на "КредитЦентър" е за стабилизиране на цените на жилищата и на лихвите по ипотечните заеми около сегашните им нива в краткосрочен план. Естествено, ако няма сериозни икономически трусове. Как ще се развива пазарът през втората половина на 2011 г. и след това, ще зависи от фактори като безработицата, доходите, нивото на лошите кредити.

Икономистите от Industry Watch също очакват стабилизиране на пазара като цени и сделки. Според Лъчезар Богданов в дългосрочен план пазарът на имоти по принцип е относително стабилен. Всяко отклонение от обичайните темпове на нарастване е знак, че цените наваксват и след това дълго ще стагнират. В годините преди членството на България в Европейския съюз цените на имотите изконсумираха предварително този ефект. Сега пазарът стагнира и след това ще се развива със значително по-умерени темпове, прогнозира Богданов. Така че по всичко личи ценовият галоп и кредитната надпревара у нас приключиха. Поне засега.

Рагостина Маркова

М-П ПРОПЪРТИ ГРУП ЕООД

ПРЕДСТАВЯ АКТУАЛНО ЗА ПРОДАЖБА:

1. 3-стаен апартамент, тип ателие - мезонет с площ от **170 кв.м.** в кв. „Лозенец“, ул. „Бунтовник“ до бул. „Черни връх“. Намира се в нова сграда на 5/6 етаж, без асансьор. Съвремен интериор с качествени подови настилки, мазилки, латекс, просторни помещения, санитарни възли и тераси, оборудвана кухня.

Цена - **1171 евро/м².**

2. 3-стаен апартамент, напълно обзаведен в района между Студенски град и Дианабад, с два гаража и мазе. Площ на апартамента - **150 кв.м.** Намира се на 5 етаж, с асансьор. Изложение - изток-юг, запад. Разпределение - просторна кухня, хол, зимна градина, сауна, две просторни спални, баня със санитарен възел, отделен санитарен възел. Функционално разпределен. Съвремен интериор, качествено обзаведан по каталог.

Цена - **1393.33 евро/м² и 19 000 евро за два гаража.**

Вижте повече на www.mppropertygroup.com
Тел. 854-88-88, 421-11-01, мобилен: 0885-069-133, 0886-417-313

ДОСТЪПНИ, ОТ ХОРАТА

Съвети

Как да се подготвим

► Дори да имате добри доходи, ако работите в компания, където бавят и намаляват заплати и съкращават персонал, моментът не е подходящ да излезете на жилищния пазар, съветват от "КредитЦентър". Според консултантите рискът от загуба на работа в такива случаи е прекалено голям.

► Когато купувате жилище с ипотечен заем, заделете си резерв от поне 3 месечни вноски. Те ще служат като буфер в случай на безработица и по-спокойно ще може да си потърсите нова работа, препоръчват от консултантската компания.

► Колко се плаща за двустайно жилище в София

Панелен апартамент в жк "Младост"

Показател	Август 2008 г.	Септември 2010 г.
Цена	63 315 EUR	47 570 EUR
Самоучастие	15% = 9497 EUR	25% = 11 892 EUR
Кредит	53 818 EUR	35 678 EUR
Лихва	7%	7.50%
Месечна вноска за 20 години	417 EUR	288 EUR
Среден доход на домакинство	1800 лв.	1550 лв.

Ново строителство в жк "Младост"

Показател	Август 2008 г.	Септември 2010 г.
Цена	68 250 EUR	55 250 EUR
Самоучастие	10% = 6825 EUR	20% = 11 050 EUR
Кредит	61 425 EUR	44 200 EUR
Лихва	7%	7.50%
Месечна вноска за 20 години	476 EUR	356 EUR
Среден доход на домакинство	1950 лв.	1700 лв.

Изчисления: "КредитЦентър"

Отварят още 3 мола преди Коледа

Търговските им площи са заети от 60 до 86%

Още 3 мола ще бъдат отворени преди Коледа - "Варна тауърс", "Мега Мол Русе" и "Мол Русе". С тях през тази година новооткритите търговски центрове с площ над 10 000 кв. м ще станат общо 10. Миналата седмица беше открит "Галерия Стара Загора", а по-рано през годината - "София аутлет център", "Сердика център" и "THE MALL", "Мол Габрово", "Галерия Пловдив" и "Гранд мол Варна".

Трети във Варна

Откриването на "Варна тауърс" ще е на 25 ноември. Това ще е третият мол в морската ни столица и вторият, който ще бъде открит през тази година след "Гранд мол Варна". Имаме 86.5% заетост на търговските площи (30 000 кв. м - бел. авт.). При офисите имаме сключени договори за над 90% от площите, които са 17 000 кв. м. Те обаче ще започнат да функционира през първата половина на 2011 г., обясни единият от инвеститорите в проекта Марин Згурев, собственик на "Денси М" ЕООД.

► Общо 10 мола ще бъдат открити през 2010 г.

Два накуп

"Мега Мол Русе" също ще отвори в края на ноември. Към момента над 60% от отдаваемите 18 000 кв. м площи са намерили своите наематели, каза Димитър Киферов. През декември ще очаква купувачи и "Мол Русе". Към настоящия момент са заети 60% от отдаваемите площи в търговския център. Според инвеститорите към датата на откриване заетостта ще бъде около 80%.

Пазарни тенденции

В момента във всички молове в провинцията, а и в София тече предоговаряне на наемите, призна Димитър Киферов от Forton.

През тази година заради отливата на търговци от главните търговски улици към моловете и закриването на магазините апетитни месеци наред стоят празни. Повечето наемодатели не проявяват гъвкавост и предпочитат да изчакат по-дълго време, докато намерят по-добра оферта, разказа Киферов.

Качеството на предлаганите марки и репутацията им са гаранция за привличане на още наематели и създаване на благоприятна среда за търговия, коментира Иглика Йорданова, мениджър "Търговски площи" в Colliers International.

Красимира Янева

Sofia Airport Center
A Tishman International Development

Тел. 02 492 38 00

www.sradanagodinata.bg

www.sac.bg

ЗАВЪРШЕНИ ОФИСИ И СКЛАДОВЕ

TISHMAN INTERNATIONAL
COMPANIES
The Trusted Name In Real Estate®

GE
Real Estate

МЕДИЕН БИЗНЕС

Проект

БНТ стартира нов сайт

Българската национална телевизия реализира нов сайт, който ще „приюти“ най-важните събития от годината. Той стартира официално вчера и носи наименованието „Събитията на 2010“. Уебстраницата

е част от инициативата на „По света и у нас“, с която обществената телевизия приканва своите зрители да направят заедно обзор на най-важното, случило се през отиващата си година. На адрес godinata.bnt.bg ще намерят място събитията: земетресението в Хаити, провалът и триумфът,

свързани с избора на българския комисар в новата Европейска комисия, арестът и освобождаването на Алексей Петров, рокадите в здравното министерство, раждането на 62-годишна възраст - медицински успех или сложен морален казус, рекордният джакпот, подлудил България.

Докажете, че се чувствате

Активността на потребителите по отношение на заблуждаващите рекламни послания се засилва

Много от рекламите, които всеки ден гледаме по няколко пъти по телевизията, слушаме по радиото или четем във вестниците и интернет, носят подвеждащи, заблуждаващи и дори напълно лъжливи послания. Това показват и проверките на Комисията за защита на потребителите. Само за миналата година тя е разгледала 213 случая на нелоялни търговски практики, показва отчетът на комисията за 2009 г. Някои от тях са по подадени жалби от потребители, а за други комисията се е самосезирала. Така тя е спряла разпространението на 86 нелоялни рекламни послания, както се наричат подвеждащите реклами в Закона за защита на потребителите.

Елена Петкова
elena.petkova@pari.bg

правата си. За съжаление обаче в България няма подобна традиция. Въпреки това през последните 3-4 години стават все повече хората, които подават жалби в Комисията за защита на потребителите заради нелоялни рекламни послания.

213

► хил. лв. С толкова беше глобена фирмата „Италфудс“ заради рекламата си на брускети „Марети“

Няколко групи потребители

Според експертите българите се делят на три групи - такива, които не се интересуват от правата си, не ги знаят и не ги търсят, други, които се притесняват да си търсят правата, защото се срамуват от това, че са допуснали да бъдат излъгани, и третата група, засега са малцинство - напористи хора, които се борят срещу всяка нередност. От жалбите, които последните подават, си личи, че са много добре информирани, казват още от Комисията за защита на потребителите. Иначе процедурата е много простичка. Въпрос е на едно телефонно обаждане на горещата линия на комисията 0700 11 22. На този номер можете да получите консултация от експерт. За всяка жалба пък се съставя преписка и до няколко седмици има резултат. Комисията също така много зорко следи рекламите в медиите и се самосезира за всяка засечена нередност.

Всъщност Комисията за защита на конкуренцията също се занимава с рекламните послания, но тя съблюдава само отношенията между търговците. Потребителите са по-скоро косвено засегнати. ■

значи сте били сериозно заблудени от рекламата на хрупкавото мезе. Въпреки че не се казва в прав текст, обстановката в рекламата подвежда, че дадените брускети идват направо от Ботуша. Комисията за защита на потребителите глоби компанията производител на брускетите „Италфудс“ с 213 хил. лв. именно заради прословутата реклама.

Реклама на киселото мляко „Активия“ например. В една от рекламите си фирмата производител твърдеше, че връща парите на всички, които не се почувстват по-добре от 14-дневна диета с киселото мляко. Експеримент на рекламния консултант Иван Стамболов доказва, че тя не е вярна или поне ненапълно. Неговата 14-дневна диета не дала резултат и той си поискал парите от компанията. Тя обаче не му ги върнала... докато той не сезирал Комисията за защита на потребителите. Едва след сигнала и проверка от страна на органа фирмата му върнала парите.

Всичко е в ръцете на потребителите

Какъв точно е процентът на фалшивите реклами обаче, никой не може да каже. Причината е проста и дори тривиална - няма статистика, а и рекламните послания са толкова много, че една комисия не стига, за да ги разгледа. Потребителите са тези, които трябва да са по-активни в търсенето на

Какво значи заблуждаваща реклама

Заблуждаващата реклама придава на продукта или услугата качества, които те не притежават. Като например твърдението, че изборът на точно определен препарат за пране ще ви направи най-добрата майка на света или че дадено олио е по-полезно от останалите, защото не съдържа холестерол. Никое олио не съдържа холестерол! За послания от този род дори бихте могли да осъдите търговците, които рекламират продуктите си с лъжливи послания. Примери за такива ни заливат от телевизионния екран всеки ден.

Ако мислите, че брускети „Марети“ са италиански,

86

► е броят на нелоялните рекламни послания, които са спрени от Комисията за защита на потребителите през 2009 г.

За проекта

В края на 2010 в приложението веднъж да направим обзор на най-важните, случили се през отминалата година. Бихте могли да видите какви са били главните събития на 2010 година, както и какви са били и ще бъдат в новонараждащото списание на медийния бизнес - икономиката в света, изборът на България като най-бързо развиваща се икономика в света, развитието на българския пазар, развитието на българския медиен бизнес, развитието на българския медиен бизнес, развитието на българския медиен бизнес.

Отговори**Списание разказва за жените и парите**

Парите и как жените се справят с тях е темата на новия брой на списание „Амика“. В разработката автори й са дали отговор на някои от най-болезнените за дамите

въпроси - за какво трябва да внимаваме в отношенията си с банките? В какво има смисъл да инвестираме? Какъв е рискът някой друг да плаща сметките ни? „През последните няколко седмици разговарях с различни жени за техния опит с пари-

те. Повечето ми признаха, че никой не ги е учил как да харчат и спестяват, как да правят бюджет и колко скъпа чантата могат да си купят, без да потопят семейния кораб. Учили са правилата в движение и по пътя са изгълтали доста вода“, разказва главни-

ят редактор на „Амика“ Богдана Златева. И допълва, че повечето финансиста са наясно с икономическата политика на Маргарет Тачър, но никога не са чували железните финансови аргументи на Беки Б., затова не са в състояние да помогнат на жените.

по-добре**Интервю** Иван Стамболов, рекламен консултант и блогър**Изберете нашия спанак, защото в него няма НИКОТИН**

Не ми е приятно някой да прави хората на идиоти и затова създадох „Задруга за борба с лукавата реклама“

► **Господин Стамболов, какво се случи с вашето ЗБЛР (Задруга за борба с лукавата реклама)? Имате ли вече последователи?**

- Ха! Това го бях забравил! Да, има последователи. Един човек, вдъхновен от моя блог, успя да „накаже“ с над 200 хил. лв. „Италфудс“ за рекламата на брусчети „Марети“, защото се правят на италиански продукт, а не са. Понеже публикувах информацията в моя блог, много хора решиха, че аз съм инициаторът. Дори от „Италфудс“ бяха попитали наши общи познати дали нямам нещо лично против тях. Нямам, разбира се! Напротив, техните клипове са едни от най-кадърно направените.

► **Какво ви подтикна да поведете война срещу заблуждаващата реклама?**

- Ама каква война, моля ви се! Просто се заяждам, защото не ми е приятно някой да прави хората на идиоти. „Луканка без холестерол“! Значи или наистина е без холестерол и тогава не е луканка, защото не е от месо, или е с холестерол и рекламата пак лъже. Виж „Олио без холестерол“ е друго - това е самата истина. В никое олио няма холестерол. Но оставаш с впечатлението, че точно тази марка е по-полезна от другите и я купуващ. Така рекламата лъже, казвайки чистата истина. Изберете нашия спанак, защото в него няма никотин!!!

► **Какъв процент от рекламните в българските медии имат заблуждаващи послания според вас?**

- Доколкото обещават вечно щастие, всички са заблуждаващи. Щастие не е в каймата и гела за бръснене, камо ли пък в банковите кредити, които те заробват до края на бъдещата ти кариера. А вижте само колко щастливи са героите на рекламните, когато отидат в банката за кредит! Често съм се питал няма ли кой да осъди разните там наколенки и пластмасови гръбнаци, задето пробутват на публиката третокласни актьори в ролята на действителни

Визитка
Кой е Иван Стамболов

► Иван Стамболов е собственик на рекламната агенция „Нота бене“. От години се занимава с консултиране в областта на рекламата и публичните комуникации и медиите. Едновременно с това е и активен блогър. Тази година блогът му „Ъплоуднати Постинги За Ауърдванеспечели“ спечели две награди - на Бз Сайт и на WEB асоциацията.

► Иван Стамболов е роден на 7 януари 1963 г. на пъла на София. Родната му къща се намира на „Орлов мост“, а родителите му са били геолози, както пише самият той в блога си. Завършил е българска филология със специалност „Теория на литературата“ и оттогава не е спирал да пише.

личности, които опулени в камерата споделят как са променили живота си, спейки в надуваем диван и мокрейки дома си с пароструйка! А пък как се манипулира публиката, без да се лъже, се вижда добре от кампанията 200 години - това не е обикновен „юбилей“ на „Пежо“. Оставаш с впечатлението, че „Пежо“ прави коли от 200 години (без никой да ти е казал такова нещо), и не си даваш труда да сметнеш, че това е времето на Френската революция и основаването на Съединените щати.

► **Прогължавате ли да правите експерименти като този с „Активия“ на „Данон“?**

- Не. Но акцията показва „уважението“ на „Данон“ към клиентите му. Припомням, че тогава си направих труда да изпълня сложни условия, за да ми върне „Данон“ 14 лв., както обещаваше в една своя рекламна кампания. Въпреки огромното ми старание „Данон“ не ми обърна никакво внимание, докато не сезирах Комисията за защита на потребителите.

► **Има ли българският потребител културата да си търси правата?**

- О, да. Българите обичат правата си. Пожелавам им така ревностно да се отнасят и към задълженията си.

Елена Петкова

КАК ДА ИЗПРАТИТЕ ВАШЕТО БИЗНЕС ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.

www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

Търсачките пращат едни “гадини”, наречени ботове, кроулери или паяци. Те обикалят по страниците на сайтовете, събирайки информация от тях. Това, което те “виждат”, често е доста различно от това, което потребителят вижда на екрана на компютъра си

Как да качим сайта си на първо място в търсачките

Пламен Томов, SEO експерт

Ако един силен сайт излиза на втора страница в Google, чрез SEO той може да стигне до първо място. Това се случва с нашата страница след работа в тясно партньорство с фирма за SEO. Чрез оптимизация можете да се изкачите от шейсетата на първа страница. Това споделя Георги Александров, управител на “Кар Рентал България”.

Какво е SEO

SEO идва от думите Search Engine Optimization и в буквален превод означава оптимизация за търсачки. Това е набор от техники, който спомага за позиционирането на даден сайт възможно най-високо в резултатите на търсачките.

Защо е нужно SEO

“Всеки бизнес има нужда

от SEO - както онлайн, така и офлайн фирмите”, твърди Огнян Младенов, управител на SEOM. И добавя: “Дори офлайн фирмите имат много по-голяма нужда от оптимизация, защото 85% от хората проучват в интернет при нужда от дадена стока или услуга. Дори най-дребният бизнес като ключари, водопроводчици, електротехници може да се възползва от SEO и ние виждаме как тези фирми се разрастват главоломно.”

SEO е голяма част от успешната уебстратегия. Какъв е смисълът от танцуваща, пееща и светкаща страница, която никой не може да намери? “Чрез оптимизация за търсачки достигате до точните хора в точния момент”, твърди

Георги Георгиев, управител на интернет маркетинг фирмата Web Focus. По неговите думи по оценка на възвръщаемостта SEO винаги държи първо или второ място във всички анкети на маркетинг мениджъри и рекламни специалисти и това няма как да е случайност. “При правилно планиране и изпълнение на оптимизацията резултатите надхвърлят инвестицията с пъти”, обяснява той.

Оптимизацията за търсачки се е превърнала в наука, която непрекъснато се променя и изисква сериозни умения и проучвания. “SEO е процес, който продължава, докато сайтът и бизнесът зад него се развиват”, пояснява Георги Георгиев.

Заг тайната на алгоритмите

Алгоритмите на търсачките са развити до степен на изкуствен интелект и ботомите знаят всичко за даден сайт. Когато кодът и съдържанието на страницата не са достатъчно ясни и дружелюбни към ботомите, търсачките отбелязват това като негатив. Пламен Томов споделя в блога си: “В стремежа си сайтът да бъде по-атрактивен за потребителите дизайнерите “пълнят” сайта с флаш, джаваскрипт и други нелюбими за търсачките елементи”.

ките хитринки. В крайна сметка съдържанието на сайта остава недостъпно за малките гадинки, а оттам и за самите търсачки и сайтът “потъва” в “дълбоките дебри на пустинята”. Иначе казано, при търсене на ключови думи, свързани с тематиката на сайта, той се появява на стотната страница или изобщо липсва от резултатите.”

Много SEO експерти прекарват часове в опити да разгадаят как действат формулите на търсачките. Истината е, че въпреки че търсачките имат различни алгоритми и ги променят

непрекъснато, те ценят същите неща, които търсят и хората:

- ▶ Прост, ясно кодиран уеб-дизайн
- ▶ Добре обмислена, интуитивна навигация
- ▶ Добре написано, описателно съдържание
- ▶ Заглавия и ключови думи, тясно свързани със съдържанието
- ▶ Линкове, които ясно описват какво има на сайта

Страници с горните характеристики нямат нужда да разгадаят алгоритмите. Те имат потенциала да бъдат позиционирани високо при търсене на много ключови думи въпреки промените се формули.

Как работи SEO

Успешната SEO кампания се състои от много практики, но всички те се свеждат до няколко основни неща:

- ▶ Внимателно проучване на правилните ключови думи и оптимизиране на страницата спрямо тях
- ▶ On-Page оптимизация (работа върху самата страница)

Известно мото на SEO бранша е: “Съдържанието е цар” (Content is the king). Качественото, често обновявано и най-вече уникално съдържание е едно от главните неща, които имат значение за търсачките.

Друг основен фактор е връзката

на заглавието на страницата със съдържанието на сайта. Не на последно място са лесната навигация, както и добрата репутация на хостинга.

Изграждане на система от линкове

Това е най-трудоемката и интензивна част от SEO оптимизацията. Всеки линк от друга уникална страница към вашата е знак на доверие към съдържанието на сайта ви. Ето защо главната ви цел трябва да бъде съдържанието ви да е добре написано, за да генерира повече линкове.

Социално влияние

Управлението на вашия бранд и образ в главните социални мрежи става все по-важно. Изграждането на мрежа от приятели и последователи е много ефективен начин за популяризиране на сайта ви.

Малко реклама

Ако сайтът ви не е натрупал достатъчно доверие пред търсачките, можете да започнете с платена кампания за високо позициониране със система като Google AdWords. “За по-нови сайтове препоръчваме да се започне с реклама за платени първи резултати в търсачките”, обяснява Огнян Младенов от SEOM.

Сборът от тези практики съставя “SEO пирамидата”, създадена от SEO гуруто Ранд Фишкин. В нея започват от основата и изграждат сайта си към върха.

Малко хора отварят втората страница, когато търсят нещо в Google. Ако не намерят каквото търсят сред първите резултати, те опитват нови ключови думи. Ако страницата ви не излиза на първа страница в търсачките, тя има нужда от SEO.

Теогора Мусева

Десет стъпки Към върха на търсачките

1 Включете ключовите си думи в заглавието на страницата (title tag - най-горе вляво на прозореца). Използвайте различни думи за всяка страница от менюто, максимално близки до съдържанието.

2 Направете сайта си дружелюбен към ботомите.

3 Изградете сайта с мисъл за целевата си аудитория, а не за търсачките.

4 Проучете ключовите си думи подробно. Фразите, които смятате, че са най-важни за вашата аудитория, може да не са най-подходящите. Има специални програми, които ви показват списъци с подходящи фрази.

5 Не купувайте нов домейн, ако нямате нужда. Възрастта на домейна и сайта ви е много важна за търсачките.

6 Опишете линковете и снимките си в кода на страницата максимално подробно. Посетителите търсят, а търсачките намират благодарение на текстовата част на вашите линкове.

7 Пишете качествено и интересно, за да си заслужава хората да препращат към сайта ви.

8 Не копирайте съдържание от други сайтове. Търсачките игнорират сайтове с дублирано съдържание.

9 Добавете бутона, чрез които е лесно да ви следят в социалните мрежи.

10 Създайте карта на сайта, която да улесни ботомите.

Пирамидата на SEO

За оптимални резултати, започнете с изграждане на стабилна база и стройте нагоре

СОЦИАЛНОСТ

Ангажиране на посетителя на самия сайт
Социални медии и вирусен маркетинг

ИЗГРАЖДАНЕ НА ЛИНКОВЕ

Искания за създаване на линкове
Последима система от линкове, основаваща се на съдържанието

ПРОУЧВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ ДУМИ И ТАРГЕТИРАНЕ

Обмисляне на ключови думи
Избор на понятия и фрази
Таргетиране на самата страница – Title и Meta тагове, URL връзки, H1 заглавия, текст, вътрешно описание на линковете

ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО СЪДЪРЖАНИЕ

Уникално текстово съдържание
Достъпност за ботове*
Структура на URL връзките
Вътрешна структура на линковете
Карты на сайта
Отговор от сървъра

* Програми, които „обхождат” кода на сайта и събират информация за неговите съдържание, посетители, трафик и т.н.